JAARVERSLAG 2018

Eben-Haëzerschool
Barneveld

Dit jaarverslag is door het dagelijks bestuur vastgesteld op 3 juli 2019 na goedkeuring door het toezichthoudend bestuur.

W.J. Kole, directeur-bestuurder

Stichting tot het verstrekken van onderwijs op Gereformeerde Grondslag
uitgaande van de
Gereformeerde Gemeente in Nederland
te Barneveld

Instellingsgegevens:

Stichting:	Stichting tot het verstrekken van onderwijs op Gereformeerde Grondslag uitgaande van de Gereformeerde Gemeente in Nederland te Barneveld
Postadres school & secretariaat:	Postbus 157, 3770 AD Barneveld
Type:	Primair onderwijs
School:	Eben-Haëzerschool
Locatie:	Schoutenstraat 109, Barneveld. Telefoon: 0342 – 41 49 23
Email:	info@ehb.nu
Website:	www.ehb.nu
Bestuursnummer:	40419
Brinnummer:	06JP
Bekostigingsgrondslag:	702 leerlingen per 01-10-2014 725 leerlingen per 01-10-2015 714 leerlingen per 01-10-2016 731 leerlingen per 01-10-2017 713 leerlingen per 01-10-2018
Betaalrekening publiek en privaat	ABN Amro NL85 ABNA 0468 4741 10 t.n.v. ST SCHOOL GEREF GEM NED
Spaarrekening publiek en privaat	ABN Amro NL15 ABNA 0439 5663 63 t.n.v. ST SCHOOL GEREF GEM NED
Betaalrekening privaat – leerlingenvervoer	Rabobank NL80 RABO 0105 9246 52 t.n.v. St. Gereformeerd Onderwijs B'veld
Spaarrekening privaat – leerlingenvervoer	Rabobank NL78 RABO 1014 3450 14 t.n.v. Eben-Haëzerschool
Spaarrekening publiek en privaat	Rabobank NL60 RABO 3316 2459 36 t.n.v. St. Gereformeerd Onderwijs B'veld
Betaalrekening zendingsgeld	Rabobank NL21 RABO 0300 7265 46 t.n.v. Eben-Haëzerschool

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD ... *6*
Hoofdstuk 1 IDENTITEIT ... *7*
1.1 De kernopdracht of missie van de organisatie ... 7
1.2 De grondslag van de organisatie ... 7
1.3 De kernwaarden van de organisatie ... 7
1.4 De band tussen gezin, kerk en school ... 8
1.4.1 De rol van het gezin ... 8
1.4.2 De rol van de kerk ... 8
1.4.3 De rol van de school ... 8
1.5 Kerkelijke achtergrond van onze leerlingen ... 9
1.6 Het benoemingsbeleid van personeel ... 9
1.7 Het toelatingsbeleid van leerlingen ... 9
Hoofdstuk 2 VERSLAG VAN DE TOEZICHTHOUDER ... *11*
Hoofdstuk 3 GOVERNANCE ... *13*
3.1 Scheiding bestuur en toezicht ... 13
3.1.1 Taken toezichthouders ... 13
3.1.2 Taken bestuurders ... 14
3.2 Bestuursconcept ... 14
3.3 Wijziging bestuursmodel ... 14
Hoofdstuk 4 ORGANISATIE ... *16*
4.1 De rechtsvorm ... 16
4.2 De samenstelling van het bestuur ... 16
4.3 De adviesraad ... 17
4.4 Organisatiestructuur en organogram ... 18
4.5 Portefeuilleverdeling ... 19
4.6 Streekschool - vervoerscommissie ... 20
4.7 Strategische partners ... 21
4.7.1 Partners op het gebied van Passend Onderwijs ... 21
4.7.2 Partners op het gebied van onderwijsbegeleiding en managementondersteuning ... 21
4.7.3 Gemeentelijke partners ... 22
4.7.4 Partners voor bestuurlijke en administratieve ondersteuning ... 22

4.7.5 Partners op het gebied van bekostiging en toezicht 22
4.7.6 Partners op het gebied van Jeugdgezondheidszorg en Arbo 22
4.8. Klachtenbehandeling 22
Hoofdstuk 5 ONDERWIJS 23
5.1 Zorg voor kwaliteit 23
5.1.1 Bestuurlijke verantwoordelijkheid 23
5.1.2 Creëren van samenhang 23
5.1.3 Krachtige sturing gericht op ontwikkeling 24
5.1.4 Analyse van data 24
5.1.5 Effectieve monitoring en borging 24
5.2 Nieuwe taalmethode 26
5.3 De opbrengsten van ons onderwijs 26
5.4 Uitstroom van leerlingen naar het Voortgezet Onderwijs (VO) 27
Hoofdstuk 6 PERSONEEL 28
6.1 Personele inzet 28
6.2 Beheersing van uitkeringen na ontslag 28
6.3 Ziekteverzuim 28
6.3.1 Vervangingen 29
6.4 Jubileum 29
6.5 Gegevens personeelsbestand 29
6.5.1 Leeftijdsopbouw en gewogen gemiddelde leeftijd (GGL) 29
6.5.2 Aantal personeelsleden in overheadfuncties 30
6.5.3 Kerkelijke achtergrond teamleden 30
6.5.4 Professionalisering 31
6.6 Middelen werkdrukvermindering 32
Hoofdstuk 7 BEHEER 33
7.1 Schoolgebouw 33
7.1.1 Gebouwbeheer 33
7.1.2 Beheer onderhoudsplanning 33
7.1.3 Energiebeheer 34
7.2. Financieel beheer 34
7.2.1 Analyse van het netto resultaat 34
7.2.2 Financiële positie 36
7.2.3 Financiële kengetallen 37

7.2.4 Investerings- en financieringsbeleid 37
7.2.5 Treasury verslag 38
Hoofdstuk 8 CONTINUÏTEITSPARAGRAAF 39
8.1 Toekomstige externe ontwikkelingen 39
8.2 Toekomstige interne ontwikkelingen 39
8.3 Staat van baten en lasten – begroting 40
8.4 Balans – begroting 40
8.5 Interne risicobeheersings- en controlesystemen 41
8.6 Belangrijkste risico's en onzekerheden 42
8.7 Beheersing van de risico's 42
Hoofdstuk 9 JAARREKENING 44
Hoofdstuk 10 TER AFSLUITING 46

VOORWOORD

Hierbij presenteert het bestuur van de Stichting tot het verstrekken van onderwijs op Gereformeerde Grondslag uitgaande van de Gereformeerde Gemeente in Nederland te Barneveld haar jaarverslag over het jaar 2018.

Het onderwijs wat op onze school wordt gegeven, richt zich op het voorbereiden van leerlingen op een plaats in de maatschappij. We hechten grote waarde aan de kwaliteit van het onderwijs wat gericht is op het behalen van goede resultaten door onze leerlingen. We vinden een goede pedagogische en onderwijskundige zorg voor leerlingen belangrijk en geven invulling aan de verschillende onderwijsbehoeften. Een goede collegiale samenwerking vinden wij onmisbaar om gezamenlijk kwalitatief goed onderwijs te kunnen bieden.

Daarnaast vindt het onderwijs op onze school haar uitgangspunt in de grondslag en de daarvan afgeleide kernwaarden. In de grondslag is beschreven dat we onze leerlingen voorhouden dat we de Heere in ons leven moeten dienen en dat we dat vanuit onszelf niet kunnen. Daarom houden we de leerlingen voor dat er in ons leven een terugkeer - een bekering - tot God nodig is en dat Hij die bekering in de harten van Zijn kinderen werkt.

De doelstelling voor onze schoolorganisatie kan dan ook worden samengevat in het geven van onderwijs wat verankerd ligt in de grondslag van de school en wat toerust voor de maatschappij. Identiteit en kwaliteit zijn hierbij onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Dit jaarverslag betreft een verticale verantwoording over de inzet van de aan de school toegekende middelen en de bereikte resultaten. Hiermee leggen we verantwoording af aan het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), Dienst uitvoering onderwijs (DUO), de Gemeente Barneveld en de Onderwijsinspectie. In dit verslag zijn zowel kwalitatieve als kwantitatieve elementen opgenomen. Hoewel het stichtingsvermogen – de private middelen – niet betrokken is in de controle door het ministerie worden deze in de jaarrekening afzonderlijk gepubliceerd en geconsolideerd met de publieke middelen.

De horizontale verantwoording vindt jaarlijks plaats op de ledenvergadering van de Gereformeerde Gemeente in Nederland te Barneveld. In deze vergadering is een vertegenwoordiging van een groot deel van de ouders aanwezig. Hierbij vindt verantwoording plaats over het stichtingsvermogen.

Ook in 2018 hebben onze leerlingen het onderwijs op onze school ontvangen en hebben het personeel en overige betrokkenen de gezondheid en kracht gekregen om deze verantwoordelijke taak uit te voeren. We denken daarbij ook aan de zieken onder het personeel en allen die in het verslagjaar in rouw zijn gekomen. Wij wensen hen sterkte toe en willen iedereen bedanken die zich in het verslagjaar voor onze school heeft ingezet.

Het is onze wens dat het onderwijs dat op onze school wordt gegeven onze leerlingen toerust voor een plaats in de maatschappij, maar bovenal dat het Bijbels onderwijs een middel mag zijn tot bekering en tot eer van Zijn Naam.

Namens het bestuur,

W. Ottema

Toezichthouder

Hoofdstuk 1 IDENTITEIT

1.1 De kernopdracht of missie van de organisatie

Voor onze schoolorganisatie luidt de missie als volgt: De basisschool draagt er zorg voor de aan haar toevertrouwde kinderen in overeenstemming met Gods Woord en de daarop gegronde belijdenisgeschriften te leiden, te vormen en hulp te verlenen en legt mede de grondslag voor het volgen van aansluitend voortgezet onderwijs. Zij hoopt hiermee te mogen bereiken dat de leerlingen hun taak en opdracht in kerk, gezin en maatschappelijke samenleving zoeken te vervullen naar de eis van Gods Woord. We kunnen deze kernopdracht als volgt kort samenvatten: De school wil onderwijs geven dat verankerd ligt in de grondslag en dat toerust voor de maatschappij. Als motto hanteren we: *Toerusting vanuit identiteit en kwaliteit.*

1.2 De grondslag van de organisatie

De Stichting heeft als grondslag voor haar onderwijs de onveranderlijke waarheid in Gods Woord geopenbaard en verklaard in de Drie Formulieren van Enigheid, zoals vastgelegd op de Nationale Synode van Dordrecht in de jaren 1618 en 1619 en nader omschreven in artikel 2 van de statuten van de Stichting.

Ons uitgangspunt is dat onderwijs en opvoeding onlosmakelijk aan elkaar verbonden zijn. Ons onderwijs sluit dan ook aan op en ligt in het verlengde van de opvoeding in het gezin en is onder meer gericht op de overdracht van de op Gods Woord gegronde normen en waarden. Als school rusten we onze leerlingen toe voor de toekomstige deelname aan de samenleving vanuit het perspectief dat de mens geschapen is om tot Gods eer te leven.

In ons onderwijs heeft de leerkracht een centrale rol. Hij of zij dient identificatiefiguur te zijn, draagt kennis over en begeleidt leerlingen bij het proces van kennisverwerving en informatieverwerking.

1.3 De kernwaarden van de organisatie

Onze schoolorganisatie probeert te handelen vanuit vier kernwaarden, te weten: liefde, afhankelijkheid, verantwoordelijkheid en vreemdelingschap. Deze waarden worden nagestreefd vanuit Bijbels perspectief en hebben hun toespitsing op school en gezin. De kernwaarden zijn in januari 2014 vastgelegd in de brochure: ‘Zijn getuigenis gegeven.’

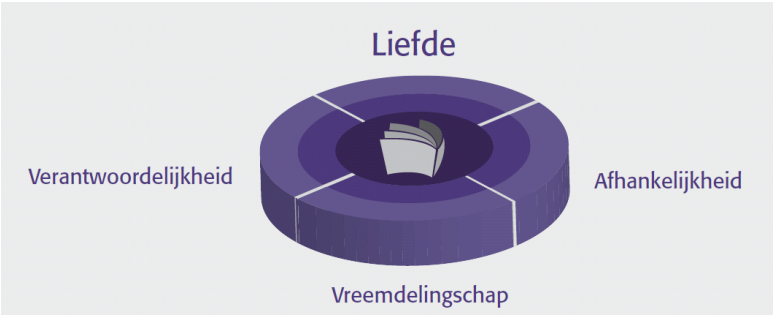

Korte toelichting op deze kernwaarden:

Liefde:	Liefde is de basis voor al het opvoedkundig handelen. Zuivere liefde wordt in de wedergeboorte in het hart van Gods kinderen gelegd.
Afhankelijkheid:	In de eerste plaats zijn we afhankelijk van onze Schepper ongeacht de leeftijd die wij hebben. In de opvoeding is een kind afhankelijk van zijn opvoeders. Zij leiden het kind van afhankelijkheid naar zelfstandigheid.
Verantwoordelijkheid:	We zijn verantwoording schuldig aan onze Schepper maar vaak ook aan onze naaste. Daarnaast is er een verantwoordelijkheid voor het uitoefenen van onze taken in het dagelijks leven.
Vreemdelingschap:	We behoren wel in de wereld te leven maar niet van de wereld te zijn. Ons leven staat in eeuwigheidsperspectief. Dat geeft voor een christen een andere gerichtheid dan voor mensen die menen autonoom te kunnen leven en voor wie zelfontplooiing de hoogste waarde heeft.

1.4 De band tussen gezin, kerk en school

Om de identiteit binnen de school goed gestalte te kunnen geven, achten we de verbintenis tussen gezin, kerk en school van groot belang. Onze school gaat uit van de Gereformeerde Gemeente in Nederland te Barneveld.

1.4.1 De rol van het gezin

De ouders zijn verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen. De Gereformeerde Gemeente in Nederland te Barneveld heeft vanuit haar verantwoordelijkheid in het verleden initiatieven genomen tot het oprichten van de school, waaraan de ouders hun kinderen toevertrouwen. Ouders hebben bij de doop immers beloofd dat zij hun kinderen zullen opvoeden en (laten) onderwijzen op grond van Gods Woord.

De verantwoordelijkheid van de ouders is niet over te dragen aan de school. Dit houdt in dat ouders verplicht zijn om zorgvuldig de school te volgen en hun betrokkenheid te tonen, zodat zij kunnen vaststellen of de school ook inderdaad biedt wat verwacht mag worden. Tien ouders maakten in 2018, naast vier kerkenraadsleden, deel uit van het bevoegd gezag van onze school.

1.4.2 De rol van de kerk

Wat betreft de identiteit van het onderwijs heeft de bovengenoemde kerkelijke gemeente de plicht om toe te zien op de identiteit van het onderwijs. Mede om deze reden zijn er vier kerkenraadsleden afgevaardigd in het schoolbestuur. Om de identiteit van het onderwijs te bewaken zijn de grondslag en haar doorwerking voor de praktijk statutair vastgelegd. Dit vindt zijn verdere doorwerking in toelatings- en benoemingsbeleid. Daarnaast vinden er regelmatig schoolbezoeken plaats waarin Bijbellessen worden bijgewoond.

1.4.3 De rol van de school

Ouders kunnen opvoeding en onderwijs niet alleen uitvoeren. De school is medeopvoeder. Het behoort tot de verantwoordelijkheid van de school leerlingen onderwijs te geven binnen een omgeving waarin ze zich qua levenssfeer thuis kunnen voelen. Christelijk onderwijs beperkt zich niet tot de

Bijbelles. De leerkracht, het leerstofaanbod en de onderwijsomgeving dienen allen bij te dragen aan verantwoord opvoeden en onderwijzen.
Het is voor de school daarnaast een belangrijke taak om zorg te dragen voor een brede maatschappelijke voorbereiding, waarbij overdracht van kennis toepassingsgericht en vaardigheids-gericht is. Respect voor de naaste dient in gezin en school te worden bijgebracht.
Een in de Bijbel verankerde identiteit verplicht ons tot kwalitatief uitstekend onderwijs waardoor onze leerlingen goed toegerust worden voor het vervolgonderwijs en hun maatschappelijke opdracht.

1.5 Kerkelijke achtergrond van onze leerlingen

De kerkelijke achtergrond van de leerlingen per 31-12-2018 geeft de volgende aantallen:

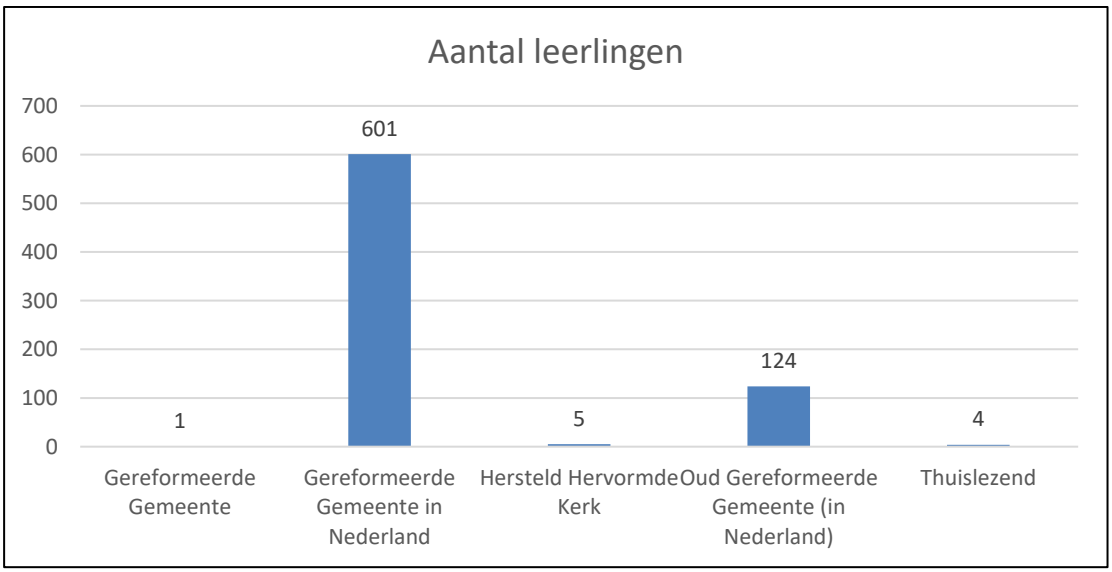

1.6 Het benoemingsbeleid van personeel

Alleen die personeelsleden worden op onze school benoemd die:

- van harte de grondslag van onze school onderschrijven.
- in leer en leven van harte de grondslag van onze school uitdragen en voorleven.
- over de juiste bekwaamheden beschikken om de functie uit te kunnen oefenen.
- de juiste opleidingen hebben gevolgd die relevant zijn voor de uitoefening van de functie.

1.7 Het toelatingsbeleid van leerlingen

Voor alle leerlingen die tot onze school worden toegelaten, geldt dat hun ouders de grondslag van onze school onderschrijven. Voorafgaand aan de toelating organiseert de school een aanmeldingsavond. Deze avond heeft als doel toekomstige ouders optimaal te informeren over de doelen die de school stelt en de uitgangspunten die ze hanteert. Aan de hand van presentaties krijgen de ouders een beeld van de dagelijkse gang van zaken op school. De school hanteert verschillende formulieren bij de aanmelding. Naast het formulier voor NAW-gegevens en achtergronden van gezin en kind, krijgen de ouders een identiteitsbrief. De identiteitsbrief beschrijft elementen van leer en leven die, op grond van Gods Woord, voor de identiteit van de school van belang worden geacht. Toelating geschiedt als ouders de in de identiteitsbrief geformuleerde uitgangspunten onderschrijven. Ouders die qua kerkgenootschap niet tot de (Oud) Gereformeerde Gemeenten in Nederland behoren

en toch hun kinderen willen aanmelden, krijgen een gesprek met het bestuur. Tijdens het gesprek wordt er gesproken over de identiteitsaspecten betreffende leer en leven. Op grond van deze bespreking wordt besloten tot toelating of afwijzing, een en ander conform onze uitgebreide procedure met betrekking tot ons toelatingsbeleid.

Hoofdstuk 2

VERSLAG VAN DE TOEZICHTHOUDER

Hierbij doet het toezichthoudend deel van het bestuur van voornoemde stichting verslag van haar werkzaamheden in 2018.
Om uitvoering te geven aan de principes van “governance” (zie code Goed Bestuur in het PO primair onderwijs) functioneert sinds augustus 2011 een toezichthoudende geleding binnen het bestuur waarbij gekozen is voor de one-tier-variant. Het toezichthoudend deel van het bestuur bestond eind 2018 uit 7 personen. Zie hiervoor ook hoofdstuk 4 bij samenstelling van het bestuur.

Het toezichthoudend orgaan heeft in 2018 vijfmaal gezamenlijk met het besturende deel vergaderd (te weten in februari, april, juni, oktober en december). Daarnaast is een aparte extra vergadering gehouden in sept welke ging over het thema ‘onderwijs’. De belangrijkste onderwerpen van toezicht waren in 2018: ‘onderwijs, identiteit, financiën en personeel’. De agendapunten zoals opgenomen in de bestuurlijke jaaragenda zijn consequent geagendeerd en afgehandeld. De onderwerpen die geagendeerd waren op de bestuursvergaderingen zijn in de breedte besproken en van adviezen voorzien. Met name is er veel aandacht besteed aan de volgende belangrijke zaken: implementatie van de nieuwe managementstructuur en de opzet van het nieuwe bestuursmodel. Als accountant die de controle van de jaarrekening 2018 uitvoert is DVE-accountants benoemd.

Gedurende 2018 is er met behulp van extern advies gewerkt aan een definitief voorstel voor invulling van het strategisch bestuursbeleidskader. Deze documenten en het beleidskader zijn in opzet meer toegankelijk, praktisch en eenvoudiger gemaakt. In november 2018 is er een aparte toezichthoudersvergadering geweest, waarin met name de evaluatie van het toezichthoudend handelen aan de orde kwam. Daarnaast is de nieuwe wet versterking bestuurskracht die per 1 januari 2017 is ingegaan besproken. De daarvoor nodige extra en andere taken van de toezichthoudende geleding zijn opgepakt. Waaronder een bezoek van een delegatie van de Adviesraad aan de betreffende toezichthoudersvergadering van november.

In 2018 heeft weer een formele zelfevaluatie door het toezichthoudend orgaan plaatsgevonden.
De bevoegdheden van het toezichthoudend orgaan zijn in 2018 niet veranderd. Er heeft in 2018 een extern onderzoek door de VGS plaatsgevonden om te bezien of er optimalisaties in de effectiviteit van het besturingsmodel kunnen worden aangebracht. De resultaten daarvan worden in de loop van 2018 bekend en geïmplementeerd in het voorstel nieuwe bestuursmodel.

Gedurende het jaar hebben bestuursbezoeken plaatsgevonden waarbij lessen bijgewoond zijn en waarbij mede toezicht gehouden is op de invulling van de identiteit in de gegeven lessen. Ook is dit jaar voor het eerst namens het toezichthoudend deel van het bestuur een schoolbezoek gebracht van een dagdeel. Er zijn lessen bezocht en gesprekken geweest met personeel, management van een deel van de school en met de directie.
Verder is de kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente in Nederland te Barneveld geïnformeerd over de activiteiten van het toezichthoudend orgaan door het verstrekken van de notulen van de

gehouden vergaderingen aan de voorzitter van de kerkenraad. Daarbij is van belang dat drie toezichthouders, waaronder de voorzitter, tevens lid zijn van genoemde kerkenraad.

Met het bovenstaande is er een kort overzicht geven van de werkzaamheden die de toezichthouders in 2018 hebben uitgevoerd ten behoeve van het onderwijs wat gegeven wordt op de genoemde school. Wij spreken de wens uit dat het toezichthouden mag bijdragen aan verdere verbetering van de kwaliteit van het onderwijs wat gegeven mag worden op de Eben-Haëzerschool in Barneveld en hopen dat het onderwijs tot eeuwige zegen mag zijn voor de leerlingen.

Ouderling A. van den Dool
Voorzitter toezichthouders
Algemeen voorzitter bestuur

Hoofdstuk 3 GOVERNANCE

3.1 Scheiding bestuur en toezicht

Overeenkomstig de code Goed Bestuur is de scheiding tussen bestuur en toezicht binnen onze organisatie ingevuld door het one-tier model. In dit model is de scheiding van bestuur en toezicht gerealiseerd doordat binnen het bevoegd gezag, bepaalde functionarissen belast zijn met de uitoefening van het bestuur en anderen met de uitoefening van intern toezicht.

3.1.1 Taken toezichthouders

De uitgevoerde hoofdtaken van de toezichthouders bestonden in 2018 uit:

1. Het integraal toezicht houden op de realisatie van het beleid en de algemene gang van zaken binnen de onderwijsorganisatie, waaronder identiteit en bewaken van het belang van de onderwijsinstelling en daarmee het belang van het primaire onderwijsproces zelf (controletaak);
2. Het bijstaan van de bestuurders met raad en advies (adviestaak, klankbordrol);
3. Het afwegen van de in aanmerking komende belangen van de stakeholders en het externe publieke belang (verantwoordingstaak).

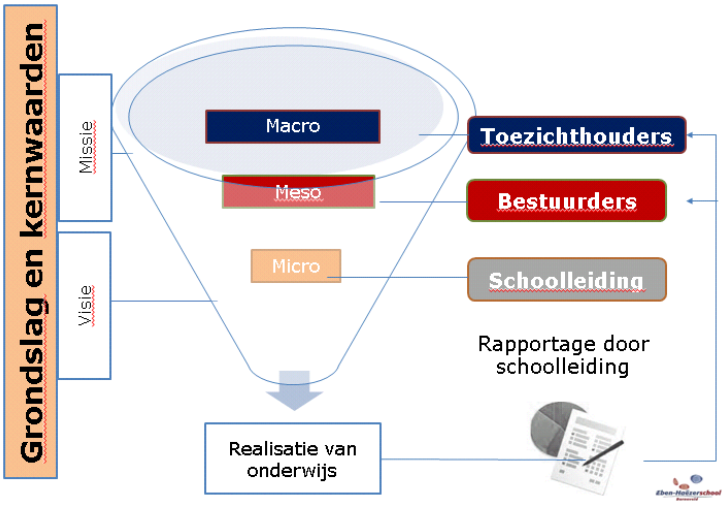

Figuur 1

Concreet waren deze taken in het afgelopen verantwoordingsjaar:

a. Het goedkeuren van de begroting en het jaarverslag (jaarrekening en toelichting) en de meerjarenbegroting 2019-2023;
b. Het toezien op de naleving door de bestuurders van wettelijke verplichtingen en de code Goed Bestuur;
c. Het toezien op de rechtmatige c.q. doelmatige verwerving, bestemming en aanwending van de middelen van de school en het aanwijzen van een accountant ter verkrijging van een goedkeurende verklaring;
d. Het afleggen van verantwoording over de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden.

Samengevat kan worden gezegd dat de toezichthouders hun taak uitoefenden op macroniveau zoals weergegeven in figuur 1.

3.1.1.1. Neventaken toezichthouders

In 2018 had geen van de toezichthouders een nevenfunctie die onverenigbaar is met hun functie als toezichthouder.

3.1.2 Taken bestuurders

Het besturen van de onderwijsorganisatie houdt onder meer in dat de bestuurders verantwoordelijk zijn voor de realisatie van de doelen van de onderwijsorganisatie, de strategie, het beleid en de daaruit voortvloeiende ontwikkeling van de onderwijsopbrengsten en financiële resultaten.

De uitgevoerde hoofdtaken van de bestuurders waren in 2018:

- Het aan de hand van het toezichtkader verantwoording afleggen aan de toezichthouders;
- Het zich richten op het algemene belang van de school;
- Het wegen van de in aanmerking komende belangen van de stakeholders;
- Het in stand houden en het beheer van de onderwijsinstelling;
- Het aansturen van de algemene leiding van de onderwijsorganisatie met als doel de realisatie van de doelstellingen;
- Het vaststellen van de daarvoor noodzakelijke ambitie, visie en bijbehorende strategie;
- Het organiseren van de nodige (financiële) middelen en het beheren van het vermogen;
- Het mede invulling geven aan de realisatie van de strategische doelen.

3.2 Bestuursconcept

Het bestuur van de Stichting hanteert het concept van het 'beleidsvormend bestuur', behalve daar waar het de identiteit van de school betreft. De bestuurders hebben een directe hiërarchische relatie met de directie. Er wordt hierbij een stijl gehanteerd die zowel duidelijk als consistent is en binnen de kaders ruimte biedt. Het beleid wordt gevormd op hoofdlijnen en er wordt adequaat gemonitord op de uitvoering door het management.
Om daadwerkelijk vanuit deze visie op besturen te opereren, is het 'strategisch bestuursbeleidskader' opgesteld. Hierin staan de kernpunten van het beleid voor de komende jaren. De vertaling naar beleid voor de organisatie en de uitvoering van het beleid op operationeel niveau is opgedragen aan de directie. De directeur is in de opzet van het beleidsvormende bestuursconcept 'opdrachtnemer' van het bestuur. De directeur legt verantwoording af aan de bestuurders middels de management-rapportages. Minimaal viermaal per jaar wordt er door de directeur gerapporteerd.

3.3 Wijziging bestuursmodel

In samenwerking met de VGS is in 2018 een traject in gang gezet waarbij is onderzocht of het huidige bestuursmodel nog voldoende aansluit bij de nieuwe managementstructuur binnen de school. De vraag die zich voordoet is gericht op de discrepantie tussen de verantwoordelijkheden als besturend bestuurslid en de feitelijke mogelijkheid om hier goede invulling aan te geven als niet-professional. Het speelveld in het onderwijs is complex en verandert snel. Het tempo ligt hoog: er moeten soms snel beslissingen worden genomen. Om toch gedegen beslissingen te kunnen nemen is er relatief te veel tijd nodig om zich de materie voldoende eigen te maken. Om hierin te voorzien is het bestuur de afgelopen tijd een aantal keer uitgebreid. Vanwege het uitgangspunt dat het toezichthoudend bestuur numeriek in de meerderheid moet zijn, groeide dit mee, waardoor het bestuur wat 'log' is geworden.

Samengevat hebben de werkdruk van de bestuurders en de omvang en gelaagdheid van het bestuursmodel geleid tot de vraag of een ander bestuursmodel passender zou zijn voor de school,

mede in relatie tot de ontwikkelingen die zich landelijk aftekenen en die een toenemend beroep doen op tijd en deskundigheid van bestuurders.

Belangrijk om op te merken is dat de gewijzigde organisatiestructuur en de doorontwikkeling van het MT zich inmiddels zover uitgekristalliseerd hebben dat een robuustere managementlaag ontstaan is.

Naar aanleiding hiervan is ervoor gekozen het bestuur kleiner te maken en de directeur toe te laten treden tot het bestuur. Het one-tier model zal blijven bestaan maar de verschillende geledingen zullen kleiner worden waarbij een bestuursondersteuner zal worden aangetrokken.

De implementatie van dit nieuwe bestuursmodel zal in 2019 worden afgerond.

Hoofdstuk 4 ORGANISATIE

4.1 De rechtsvorm

Het bestuur heeft als rechtsvorm een Stichting. De Stichting heeft als naam: 'Stichting tot het verstrekken van onderwijs op Gereformeerde Grondslag uitgaande van de Gereformeerde Gemeente in Nederland te Barneveld.'

4.2 De samenstelling van het bestuur

Het bestuur van de Stichting telde aan het eind van 2018 dertien leden. Tijdens de bestuursvergadering van oktober 2018 is afscheid genomen van voorzitter de heer M. Verhoeve.
Van de dertien bestuursleden hebben er vier zitting in de kerkenraad van de hierboven genoemde kerkelijke gemeente, de overige negen bestuursleden zijn leden uit de gemeente.
Eind 2018 is de samenstelling van het bestuur als volgt:
Namens de stichting beheert het bestuur haar belangen. Deze belangen zijn vastgelegd in de missie van de organisatie en worden door het management vertaald in een visie zodat er onderwijs gerealiseerd kan worden overeenkomstig de wensen van bestuur en ouders.

Toezichthouders	Functie	Nevenfuncties
Dhr. A. van den Dool	Opleidingsmanager MBO onderwijs Hoornbeeck College Amersfoort	• Lid kerkenraad als ouderling in GGiN te Barneveld; • 1e voorzitter schoolbestuur; • 2e voorzitter bestuur Fondsenwerving de Schutse te Kesteren.
Dhr. J. van Beek	Registeraccountant accountantskantoor	• Toezichthouder schoolbestuur; • Lid Raad van Advies Speciaal Onderwijs Rehobothschool Barneveld; • Penningmeester Muziekschool Barneveld.
Dhr. M. van Eckeveld	Senior beleidsmedewerker, Nederlandse Zorgautoriteit (overheid/zorg)	• Bestuurslid Stichting Reformatorisch Familiehuis Barneveld; • Toezichthouder schoolbestuur.
Dhr. A.A. van de Kieft	Veehouder in de kalverhouderij	• Diaken GGiN te Barneveld; • Toezichthouder schoolbestuur.

Dhr. A.R. Pluimers	Teammanager Basis en Kader met LWOO (Van Lodenstein College Barneveld VO school)	• Toezichthouder schoolbestuur.
Dhr. C. van de Woestijne	Zelfstandig ondernemer transportsector	• Toezichthouder schoolbestuur (voorzitter vervoerscommissie); • Lid jeugdcommissie GGIN Barneveld.
Dhr. H. Bettink	Medewerker montagebedrijf	• Toezichthouder schoolbestuur; • Diaken GGIN Barneveld.

Bestuurders

Dhr. R. van Middendorp	Directeur RVM reclame / signbranche	• Voorzitter schoolbestuur; • Diaken GGiN te Barneveld.
Dhr. W. Ottema (drs. RC)	Econometrist/registercontroller financiële dienstverlening	Secretaris schoolbestuur
Dhr. M.A. van de Beek	HR-consultant, sector zakelijke dienstverlening	• Voorzitter Stichting woonvoorziening Esveld; • Penningmeester schoolbestuur
Dhr. G. Klaassen	Fiscalist (accountantskantoor)	Bestuurslid schoolbestuur
Dhr. J.G. Lindhoud (drs.)	Locatiedirecteur Hoornbeeck College Apeldoorn (MBO instelling)	• Bestuurslid schoolbestuur; • Bestuurslid Stichting Ismaël
Dhr. J. Top	Manager Testing & Documentation/Hosting/IT, branche IT	• Raadslid gemeente Barneveld; • Bestuurslid schoolbestuur; • Voorzitter SGP Provinciale Afdeling Gelderland.

4.3 De adviesraad

In 2018 heeft de adviesraad zijn werkzaamheden uitgevoerd. De adviesraad heeft meegedacht en geadviseerd op diverse beleidsterreinen. De adviesraad werkt met een ontheffing ten aanzien van instemmingsrechten. De instemmingsrechten zijn omgezet in adviesrechten. In het najaar van 2018 heeft opnieuw een peiling plaatsgevonden voor de ontheffing van de instemmingsrechten. In onderstaande tabel is de uitslag opgenomen.

Uitslag Peiling WMS 2018	**Ouders**	**Personeel**
Respons	70,9%	86,7%
Percentage 'voor'	99,6%	97,2%
Percentage 'voor' van **alle** ouders/personeelsleden	70,6%	84,3%

De adviesraad heeft in 2018 o.a. adviezen uitgebracht over:

- Bestuursverslag en jaarrekening 2017
- Onderzoeksrapport VGS m.b.t. organisatiestructuur bestuur
- Begroting 2019-2023
- Werkdrukvermindering
- Identiteit

De adviesraad wordt daarnaast door het management uitgebreid geïnformeerd over uiteenlopende zaken die de dagelijkse praktijk aangaan.
In juni 2018 zijn er nieuwe verkiezingen geweest voor de personeelsgeleding en oudergeleding. Vanaf september 2018 werd de adviesraad gevormd door:

- Vanuit het personeel: mw. J. Duijster (secretaris), mw. A.J. Gerritsen-Adams en mw. J. Evink-Van de Woestijne.
- Vanuit de ouders: dhr. J. de Jong (voorzitter), mw. W. de Kruif en dhr. C. van Hierden (2e voorzitter).

4.4 Organisatiestructuur en organogram

Onze grote basisschool heeft een organisatievorm nodig die passend is bij de omvang van de school. De school is organisatorisch opgedeeld in vier onderdelen:

- Kleuterbouw (groepen 1 en 2)
- Onderbouw (groepen 3 en 4)
- Middenbouw (groepen 5 en 6)
- Bovenbouw (groepen 7 en 8)

Het organogram van de schoolorganisatie ziet er als volgt uit:

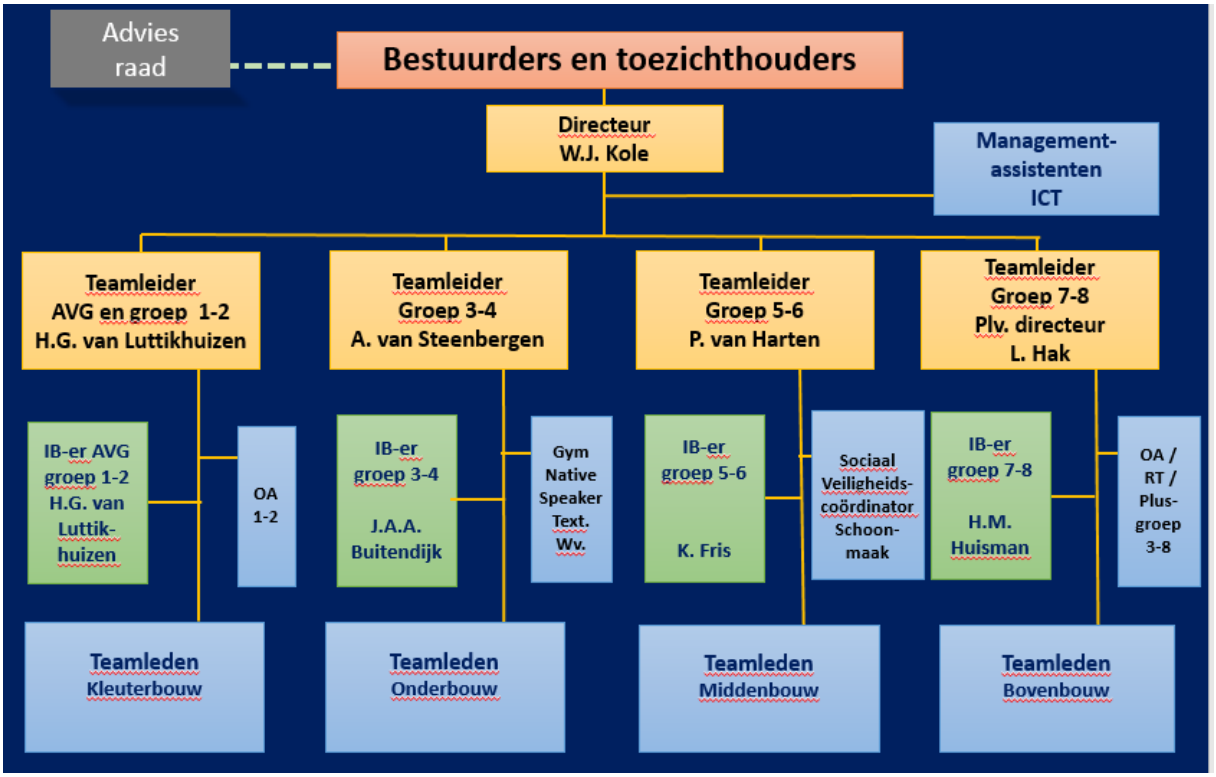

4.5 Portefeuilleverdeling

Per 1 februari 2018 is er een nieuwe managementstructuur operationeel waarbij er een scheiding is gerealiseerd tussen lijn- en staffuncties. Om alle beleidsterreinen goed te kunnen aansturen zijn alle beleidsterreinen binnen het managementteam verdeeld over portefeuilles. Voor het initiëren, ontwikkelen en monitoren van beleid is de portefeuillehouder verantwoordelijk.

Portefeuille		Verantwoordelijkheid	
1. Identiteit			
WK	Identiteit	. De identiteit wordt gezien en herkend in de organisatie en werkt (overeenkomstig de missie en de afgesproken koers) door in het handelen van de medewerkers en in alle activiteiten van de schoolorganisatie.	
2. Kwaliteitszorg en ambitie			
WK	Kwaliteitszorg	. Er is een stelsel van kwaliteitszorg ingericht op basis waarvan het onderwijs verbeterd wordt.	
WK	Kwaliteitscultuur	. Er is professionele kwaliteitscultuur en het functioneren binnen de organisatie is transparant en integer.	
WK	Verantwoording en dialoog	. Intern en extern is er een toegankelijke en betrouwbare verantwoording over doelen en resultaten waarover een actieve dialoog wordt gevoerd.	
3. Communicatie en externe relaties			
WK	Intern	. De interne communicatie is passend bij de organisatie en professioneel.	
WK	Extern	. De externe communicatie is passend bij de organisatie en professioneel. . De school onderhoud functionele contacten met de relevante belanghebbenden.	
4. Onderwijsaanbod			
HvL AvS	(Leerstof)aanbod	. Het aanbod in groep 1 en 2 bereidt de kinderen voor op vervolgonderwijs en samenleving. . Het aanbod in groep 3-8 bereidt de kinderen voor op vervolgonderwijs en samenleving.	
HvL AvS	Zicht op ontwikkeling	. De ontwikkeling van de leerlingen in groep 1 en 2 wordt zodanig gevolgd dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen. . De ontwikkeling van de leerlingen in groep 3-8 wordt zodanig gevolgd dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen.	
HvL AvS	Didactisch handelen	. Het didactisch handelen van de leerkrachten in groep 1 en 2 stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkelen. . Het didactisch handelen van de leerkrachten in groep 3-8 stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkelen.	
5. Onderwijsondersteuning			
HvL	(Extra) ondersteuning	. Leerlingen in groep 1 en 2 die dat nodig hebben, ontvangen extra aanbod, ondersteuning en begeleiding.	
LH		. Leerlingen in groep 3-8 die dat nodig hebben, ontvangen extra aanbod, ondersteuning en begeleiding.	
LH	Samenwerking	. Er wordt samengewerkt met relevante partners om het onderwijs voor de leerlingen vorm te geven.	
LH	Toetsing en afsluiting	. De toetsing en afsluiting verlopen zorgvuldig.	
6. Schoolklimaat			
PvH	Veiligheid	. Schoolleiding en leerkrachten dragen zorg voor een *veilige omgeving voor leerlingen*.	
PvH	Pedagogisch klimaat	. Het *pedagogisch klimaat* is ondersteunend	
7. Onderwijsresultaten			
LH	Leerresultaten	. De school behaalt met de leerlingen *leerresultaten* die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.	

Portefeuille		Verantwoordelijkheid	
LH	Maatschappelijke competenties	. De leerlingen behalen *sociale en maatschappelijke competenties* op het niveau dat ten minste in overeenstemming is met de gestelde doelen.	
LH	Vervolgsucces	. De *bestemming van de leerlingen* na het verlaten van de school is bekend en voldoet ten minste aan de verwachtingen van de school.	
8. Personeel			
WK	Arbeidsvoorwaarden	. De school hanteert primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden overeenkomstig de landelijke cao / het beleidskader.	
WK	Werving en selectie	. De school werft en benoemt medewerkers die passen bij de identiteit, de kwaliteit en de teams van de school.	
PvH	ARBO	. Het ARBO-beleid is adequaat en professioneel ingericht en bevordert het fysieke en psychische welzijn, welbevinden en prestaties van de primaire gebruikers.	
PvH	Scholingsbeleid	. De school realiseert scholing en coaching van individuen en teams gericht op bij de schoolontwikkeling passende professionele en persoonlijke ontwikkeling	
9. Financiën			
Bestuur	Continuïteit	. Het bestuur is financieel gezond en kan op korte en langere termijn voldoen aan zijn financiële verplichtingen.	
Bestuur	Rechtmatigheid	. Het bestuur verwerft en besteedt de onderwijsbekostiging conform wet- en regelgeving.	
Bestuur	Doelmatigheid	. Het bestuur maakt efficiënt en effectief gebruik van de onderwijsbekostiging.	
WK	Formatie	. Bekostiging voor de formatie wordt efficiënt, effectief ingezet conform wet- en regelgeving.	
AvS	Materieel	. Bekostiging voor de materiële zaken wordt efficiënt, effectief ingezet conform wet- en regelgeving.	
10. Huisvesting en inrichting			
PvH	Gebouwbeheer buitenonderhoud	. Het schoolgebouw is in overeenstemming met de eisen van de tijd en de visie van de school op onderwijs . Het schoolgebouw verkeert voortdurend in een optimale staat van onderhoud . De beschikbare middelen worden zodanig ingezet dat die het welzijn, welbevinden en prestaties van de primaire gebruikers optimaal ten goede komen.	
PvH	Gebouwbeheer binnenonderhoud	. De huisvesting wordt zo optimaal mogelijk ingericht en benut. . De kwaliteit van het binnenonderhoud van het gebouw is van een voldoende kwalitatief niveau. . De beschikbare middelen worden zodanig ingezet dat die de veiligheid, het welzijn, welbevinden en prestaties van de primaire gebruikers optimaal ten goede komen.	
11. ICT			
AvS	ICT hardware	. De hardware voorzieningen zijn up-to-date en werken naar behoren.	
AvS	ICT software	. De beschikbare software is up-to-date en kan adequaat ingezet worden.	

4.6 Streekschool - vervoerscommissie

Onze school is een streekschool. Dit heeft als gevolg dat er leerlingen vanuit het buitengebied worden vervoerd naar de school. De school heeft hiervoor een vervoerscommissie die haar taken ook in 2018 heeft mogen uitvoeren. Er werden uit het buitengebied van onze school ongeveer 90 leerlingen vervoerd. Uit het onderstaande overzicht blijkt de spreiding van onze leerlingen. Niet uit alle aangegeven plaatsen wordt het eigen vervoer georganiseerd. Er zijn ook ouders die zelf rijden.

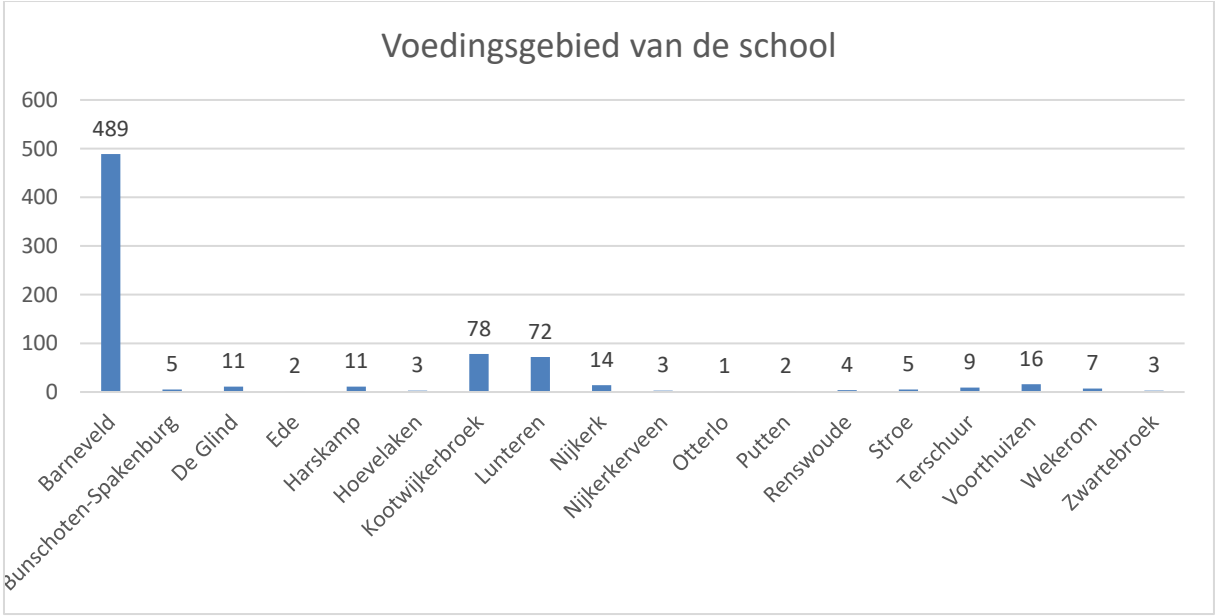

De visie van het bestuur met betrekking tot het leerlingenvervoer is in 2018 verder geëffectueerd. Flexibilisering door de inzet van kleinere voertuigen die bestuurd worden door vrijwillige chauffeurs is de hoofdlijn van deze visie. Onze touringcar wordt vooralsnog bestuurd door een betaalde chauffeur.

Met nadruk wijzen wij erop dat het vervoer een verantwoordelijkheid is van de Stichting en dus (financieel) een private aangelegenheid is.

Baten voor het vervoer worden verkregen uit vervoerssubsidies die ouders aanvragen bij de gemeente, ouderbijdragen van de ouders die hun kinderen laten vervoeren, opbrengsten van oud papier, oude metalen en collecten in de kerkelijke gemeenten. Uit de jaarrekening blijkt dat de vervoers-exploitatie met een positief saldo kon worden afgesloten.
Er kan worden teruggekeken op een jaar waarin de vervoerscommissie en de ouders gezamenlijk hebben opgetrokken en waarin de kinderen en de chauffeurs allemaal bewaard zijn gebleven.

4.7 Strategische partners
De stichting en de school hadden in 2018 de volgende strategische partners:

4.7.1 Partners op het gebied van Passend Onderwijs

- Bersèba, samenwerkingsverband (in oprichting) voor alle reformatorische scholen in Nederland.

4.7.2 Partners op het gebied van onderwijsbegeleiding en managementondersteuning

- Ds. G.H. Kerstencentrum, instituut voor leerling- en systeembegeleiding en voor ambulante begeleiding van leerlingen;
- Rehobothschool onderwijs en zorg;
- Auris Dienstverlening, instituut voor begeleiding van leerlingen met auditieve en communicatieve beperking;
- J.H. Donnerschool voor ambulante begeleiding leerlingen cluster 4 indicatie;

- Driestar Educatief (DE), opleidingsinstituut leraren basisonderwijs;
- Vereniging voor Gereformeerd Schoolonderwijs (VGS);
- Christelijke Hogeschool Ede (CHE), opleidingsinstituut leraren basisonderwijs.

4.7.3 Gemeentelijke partners

- Gemeente Barneveld;
- Gemeente Nijkerk;
- Gemeente Ede;
- Centrum voor Jeugd en Gezin in gemeente Barneveld.

4.7.4 Partners voor bestuurlijke en administratieve ondersteuning

- Vereniging tot Bevordering van Schoolonderwijs op Gereformeerde Grondslag (VBSO). Bij deze scholenorganisatie is de school bestuurlijk aangesloten.
- VGS voor professionele administratieve dienstverlening.

4.7.5 Partners op het gebied van bekostiging en toezicht

- Ministerie van OCW / Dienst uitvoering onderwijs (DUO);
- Inspectie voor het onderwijs.

4.7.6 Partners op het gebied van Jeugdgezondheidszorg en Arbo

- GGD/ Hulpverlening Gelderland Midden;
- Achmea Vitale.

4.8. Klachtenbehandeling

Onze school hanteert een interne klachtenprocedure voor alle belanghebbenden in de school. Deze belanghebbenden zijn de ouders, de personeelsleden en de schoolleiding. Veruit de meeste klachten over de dagelijkse gang van zaken worden tussen de belanghebbenden op een adequate wijze afgehandeld.

Hoofdstuk 5 ONDERWIJS

5.1 Zorg voor kwaliteit

Het beleid met betrekking tot de zorg voor kwaliteit binnen onze school geeft een duidelijke richting aan de organisatorische en onderwijskundige koers van de school. Zij is gebaseerd op 6 hieronder genoemde uitgangspunten. Om risico's van kwaliteitsvermindering te voorkomen, wordt uitgegaan van de naleving en borging van deze uitgangspunten voor kwaliteitszorg.

5.1.1 Bestuurlijke verantwoordelijkheid

Het bestuur draagt de eindverantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. Zij is aanspreekpunt voor het Ministerie van OCW en de Inspectie van het onderwijs. Uit dit jaarverslag blijkt de betrokkenheid van het bestuur bij alle onderdelen van de organisatie.

5.1.2 Creëren van samenhang

De kern van het onderwijskundige beleid ligt in de samenhangende visie op leerlingenzorg met daarin geïntegreerd de visie op onderwijskundig handelen. De ontwikkelingen rondom Passend Onderwijs spelen hierin ook een belangrijke rol.

Realisering van Passend Onderwijs binnen onze school kent twee hoofdlijnen, te weten:

1. *Onderwijskundige visie op goed onderwijs*

   We hanteren het model van handelingsgericht werken (HGW). De kern van HGW kan worden samengevat in de vraag: *Welke onderwijsbehoeften heeft dit kind, van deze ouders, binnen deze school, met deze leerkracht, met deze kansen en mogelijkheden?* Onderwijsbehoeften van leerlingen zijn er op het gebied van: didactiek, pedagogiek, leerstofaanbod, cognitie, sociaal emotionele ontwikkeling, expressie, motoriek, omgang met leerkracht, ouders en medeleerlingen. Omdat elke leerling in zijn of haar context uniek is, kunnen onderwijsbehoeften sterk verschillen. Clustering op basis van overeenkomsten is hierbij binnen een groep nodig. Om tegemoet te kunnen komen aan de onderwijsbehoeften van leerlingen wordt er binnen de groep gedifferentieerde instructie en verwerking gegeven. Daarnaast is het werken met groepsplannen een goed middel om gedifferentieerde instructie en verwerking toe te kunnen passen.

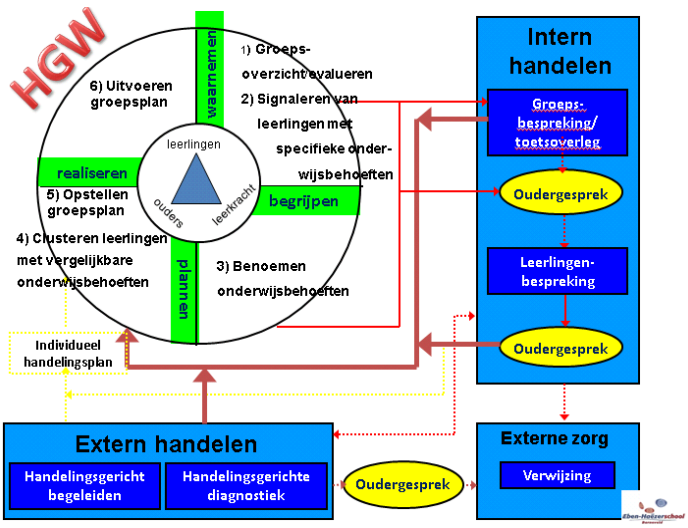

2. *Organisatorische facilitering die Passend Onderwijs mogelijk maken*

   We hebben als doelstelling dat op de Eben-Haëzerschool brede zorg wordt geboden. De belangrijkste elementen voor die brede zorg zijn samengevat in de afbeelding hiernaast. Naast de reguliere groepen zijn er nog twee andere zorglijnen:

   - De schakelgroepen voor leerlingen met onderwijs-behoeften waaraan tegemoet wordt gekomen door het creëren van extra instructietijd.

- De plusgroepen voor leerlingen met onderwijsbehoeften voor meer verdiepende en uitdagende leerstof. Voor de hoogbegaafde leerlingen wordt nog extra onderscheid gemaakt door de vorming van talentgroepen. Voor bijgevoegde afbeelding is het van belang het verschil in tijd tussen de schakelgroepen en plusgroepen te benadrukken. De schakelgroepen zijn bijna in het geheel permanente groepen. De kinderen in de plus- en talentgroepen profiteren enkele uren per week van deze voorziening voor hun onderwijsbehoeften.

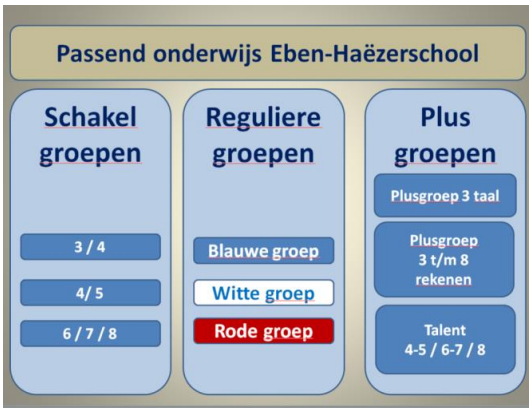

5.1.3 Krachtige sturing gericht op ontwikkeling

Onze grote basisschool heeft een organisatievorm nodig die passend is bij de omvang van de school. De organisatie is passend voor de omvang van de school. Er kan met de huidige organisatievorm adequaat leiding worden gegeven aan het organisatorische en onderwijskundige proces. Zie hiervoor verder hoofdstuk 4 paragraaf 3.

5.1.4 Analyse van data

Om op een juiste manier om te gaan met de verschillende soorten data die verzameld worden, is een onderzoekende houding nodig. Tijdens verschillende overlegmomenten wordt de beschikbare data gefilterd en geanalyseerd. Een cruciale vraag is dan hierbij: Wat betekenen deze data voor ons? Door de juiste vragen te stellen met als doel om samen tot een eenduidige interpretatie te komen, kan er een gefundeerde interventie volgen.

5.1.5 Effectieve monitoring en borging

In 2018 is er aan hand van de schoolplandoelen aan onderstaande activiteiten gewerkt. Deze doelen zijn de basis voor het Schoolplan 2015-2019 en worden binnen onze school het Schoutenakkoord genoemd.

Identiteit

Bron	Doel	Start	Klaar
Schoutenakkoord	Kernwaarden zijn leidend voor nieuw beleid	2014	
	Projectgroep Christelijk leraarschap Meer balans tussen de instrumentele en vormende benadering	2018	

Kwaliteitszorg

Bron	Doel	Start	Klaar
Schoutenakkoord	**Organisatieboekje** aanpassen aan nieuwe structuur	2017	Oktober
	Voorbereiding nieuwe **schoolplan**	Oktober	Juli
	Opzet **nieuwe schoolgids**	Januari	juli
	Portefeuillebeschrijving	Medio 2018	Najaar 2018

Onderwijs

Bron	Doel	Start	Klaar
Schoutenakkoord	Verder uitwerken doelen **cultuurbeleid**	2015	Juli
	Nieuwe opzet maken hoe omgaan met **POP** en **taakbeleid** (i.c.m. Kijkwijzer)	September	September
	Nieuwe Geschiedenismethode Vertel het door!	Augustus	Augustus 2019
	Nieuwe Aardrijkskundemethode	2017	Augustus 2019
	Nieuwe Taalmethode Taalactief	2015	Augustus 2019
	Portefeuillebeschrijfing	Medio 2018	Najaar 2018

Onderwijs

Bron	Doel	Start	Klaar
Audit	In kaart brengen en actualiseren beleid **burgerschapskunde**	Oktober	Oktober
	Versterking **woordenschatonderwijs** bij taallessen en zaakvakken	Januari	Juli
	Kerndoelendekkendheid van **schoolplan**	Oktober	Juli
	Verdere integratie van aandacht voor **vorming van leerlingen**	2019	2023
	Actualiseren, uitbreiden en inzetten **kijkwijzer** Deze ook bespreken in bouwvergaderingen	September	Juli
	Scholing **Muziek**	Oktober	Juli
Werkvloer	**Differentiatie begrijpend lezen** (middenbouw)	Oktober	Juli

ICT

Bron	Doel	Start	Klaar
Schoutenakkoord	Uitwerken beleid **ouderportaal** en verdere ontwikkeling **website.**	Januari	Maart
Audit			
Werkvloer	Nieuwe methode voor **media-opvoeding** (Stapp?)	September	Juli
	Nieuwe **software bieb**	Juni	Juli
	Afmaken laatste onderdelen nieuwe wet **AVG**	2018	September
Afschrijvingen	**Nieuwe digiborden** (ook het bespreken van visie)	November	2022

5.2 Nieuwe taalmethode

In 2016 is er begonnen met de vervanging van de taalmethode. De nieuwe taalmethode is de reformatorische versie van TaalActief. De methode is nu ingevoerd in de groepen 4 t/m 8.

5.3 De opbrengsten van ons onderwijs

Onze doelstelling is om in ieder geval op of boven het landelijk gemiddelde te scoren. Dit doel hebben we in 2018 gehaald. In de bijgevoegde grafiek zijn de gemiddelde resultaten zichtbaar van de CITO-eindtoets. De tussenopbrengsten, dat wil zeggen de gemiddelde resultaten van de vakgerichte CITO toetsen, voldoen nagenoeg in alle groepen en voor alle vakken aan de streefdoelen. Dit zijn eigen schooldoelen die bepaald worden door het gemiddelde van de opbrengsten van de afgelopen drie schooljaren. Door een goede analyse van de opbrengsten van ons onderwijs en het uitvoeren van de juiste interventies, wordt hierdoor de kwaliteit van het onderwijs gemonitord en verder ontwikkeld. Onderstaande tabel geeft de schoolscore (eerste staaf) weer ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

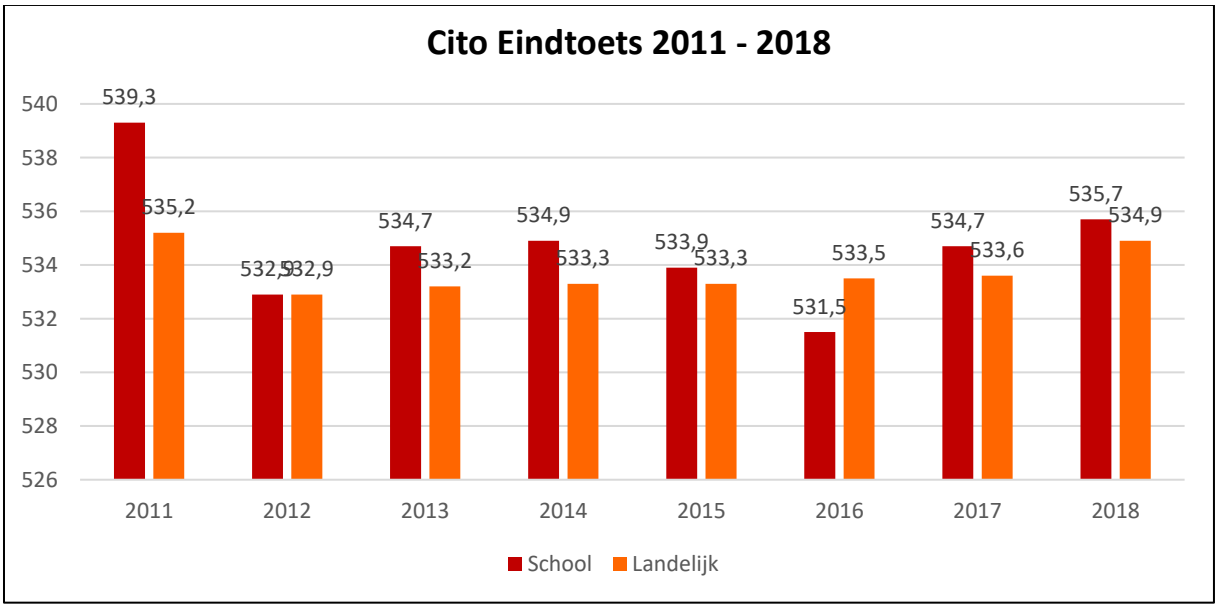

5.4 Uitstroom van leerlingen naar het Voortgezet Onderwijs (VO)

De bestemming in het VO van onze leerlingen is in overeenstemming met onze leerlingpopulatie. In 2018 was de uitstroom van onze leerlingen naar het VO als volgt:

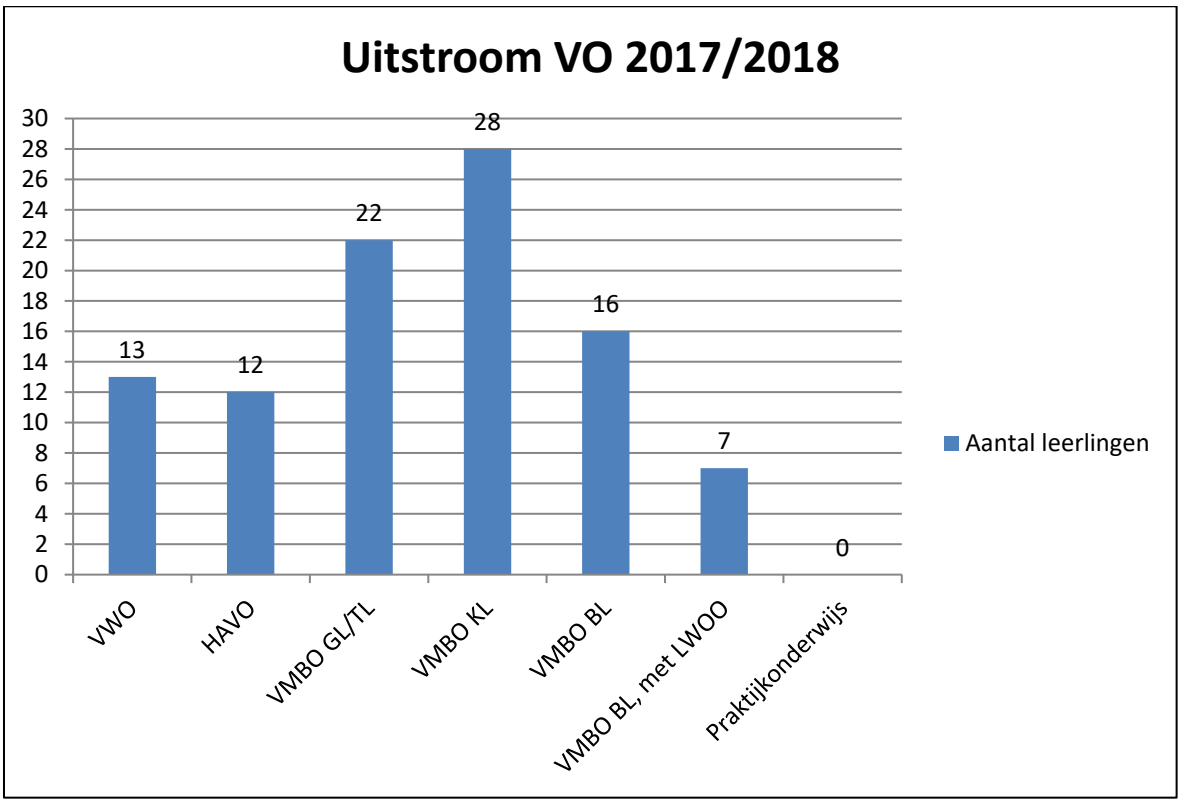

Hoofdstuk 6 PERSONEEL

6.1 Personele inzet

Personele inzet per december 2018 vergeleken met december 2017. De stijging van het aantal fte's wordt veroorzaakt door extra inzet van onderwijsassistentie voor werkdrukverlichting.

DECEMBER 2017

FTE Kostenplaats en Functie

Kostenplaats	Type	FTE
Totaal		**52,00**
Eben-Haezerschool	Concierge	1,00
	Directeur	1,00
	Klasse-assistent	0,63
	Leraar	43,42
	Lerarenonderst.	0,79
	Man. assistent	1,08
	Onderwijsassistent	2,24
	Schoolschoonmake	1,85
	Stagiair	0,00

DECEMBER 2018

FTE Kostenplaats en Functie

Kostenplaats	Type	FTE
Totaal		**53,18**
Eben-Haezerschool	Concierge	1,00
	Directeur	1,00
	Klasse-assistent	0,63
	Leraar	42,45
	Lerarenonderst.	0,46
	Man. assistent	1,08
	Onderwijsassistent	4,70
	Schoolschoonmake	1,85

Leeftijdsopbouw per 31 december 2018

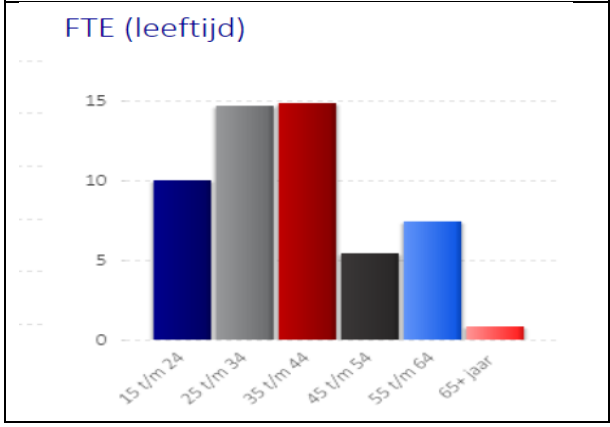

Verdeling voltijd en parttime per 31 december 2018

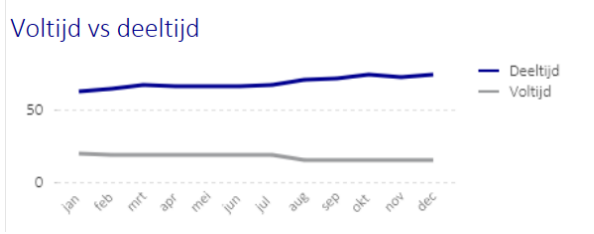

6.2 Beheersing van uitkeringen na ontslag

In 2018 zijn er geen uitkeringen geweest ten gevolge van ontslag. Het bestuur van de stichting volgt inzake eventueel ontslag de CAO voor het Reformatorisch primair onderwijs. In voorkomende gevallen wordt advies ingewonnen bij een Commissie van Beroep. De stichting is om principiële redenen eigenrisicodrager en derhalve niet aangesloten bij het vervangingsfonds of participatiefonds.

6.3 Ziekteverzuim

Het verzuimpercentage in 2018 liet ten opzichte van 2017 een sterke stijging zien. Het verzuimpercentage laat een jaargemiddelde zien van 5,64% tegenover 1,52% in 2017. De sterke stijging werd voorzoorzaakt door de volledige uitval van twee personeelsleden.
Het landelijke verzuimcijfer in 2017 voor het basisonderwijs bedroeg 6,4%.

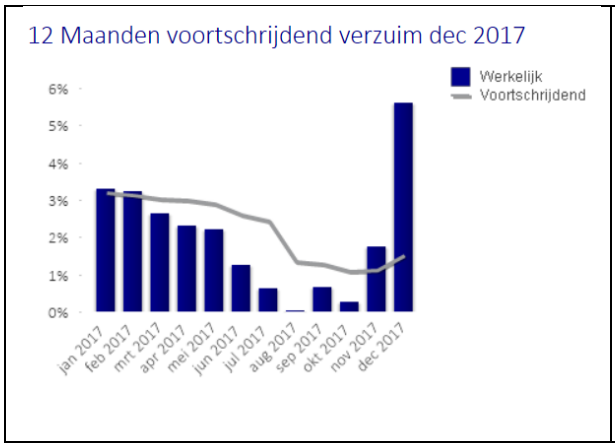

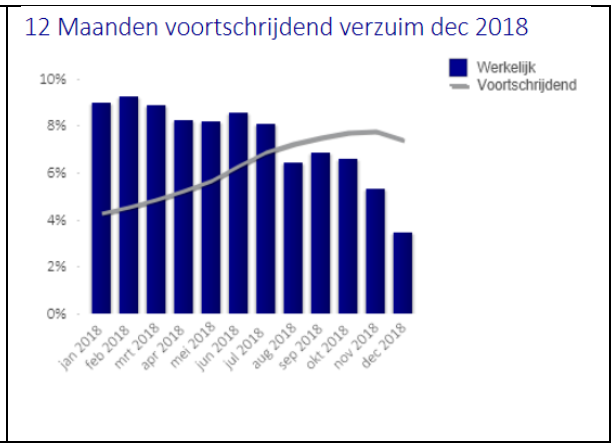

6.3.1 Vervangingen

Per 31 december 2018 is de stand van de vervangingskosten en fte's als volgt:

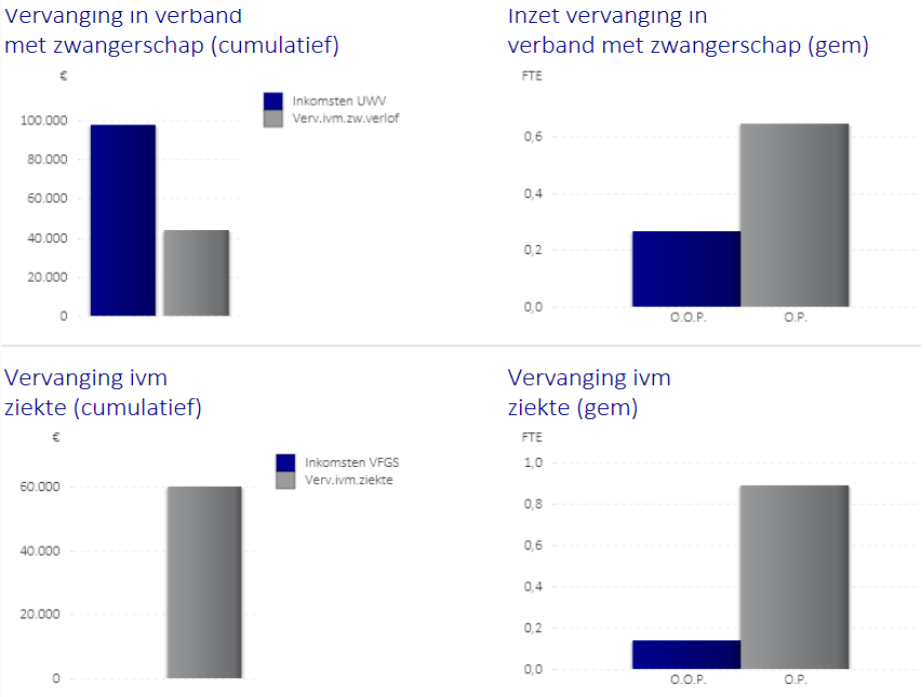

6.4 Jubileum

Eén personeelslid vierde haar 12½ jubileum in 2018.

6.5 Gegevens personeelsbestand

6.5.1 Leeftijdsopbouw en gewogen gemiddelde leeftijd (GGL)

In onderstaande grafiek geven we de leeftijdsopbouw van het team weer. Op basis van het leerkrachtenbestand wordt de gewogen gemiddelde leeftijd bepaald. Onze GGL was op 31 december 2018 36,38. De GGL is één van de bepalende factoren voor de bekostiging. De gemiddelde leeftijd in 2018 van het totale personeelsbestand was 38,8.

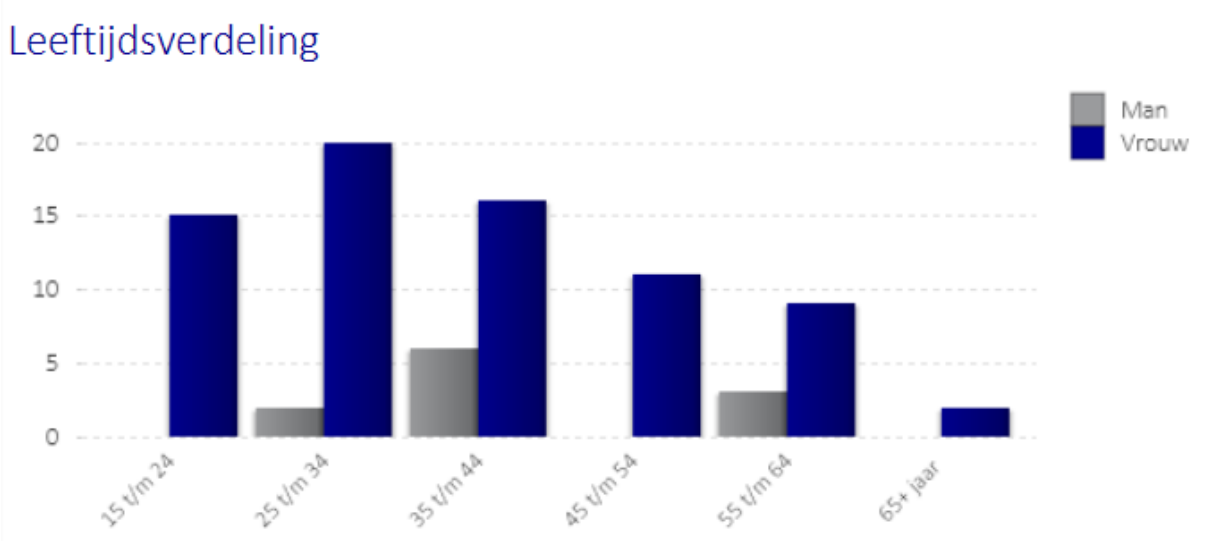

De leeftijdsopbouw van het personeel van de Eben-Haëzerschool komt overeen met de leeftijdsopbouw personeel van alle Nederlandse basisscholen. Op landelijk nivieau vergrijst het leerkrachtenbestand.

6.5.2 Aantal personeelsleden in overheadfuncties

In 2018 werkten op onze school 18,2% van de personeelsleden buiten de groep. Dit valt ruimschoots binnen onze norm van 25%. Voor het derde achtereenvolgende jaar is de inzet voor overhead gedaald. Voortdurend zoeken we naar de doelmatigheid van de inzet van personeel. Door een efficiënte inzet kan het percentage personeel in overheadfuncties zo laag mogelijk worden gehouden.

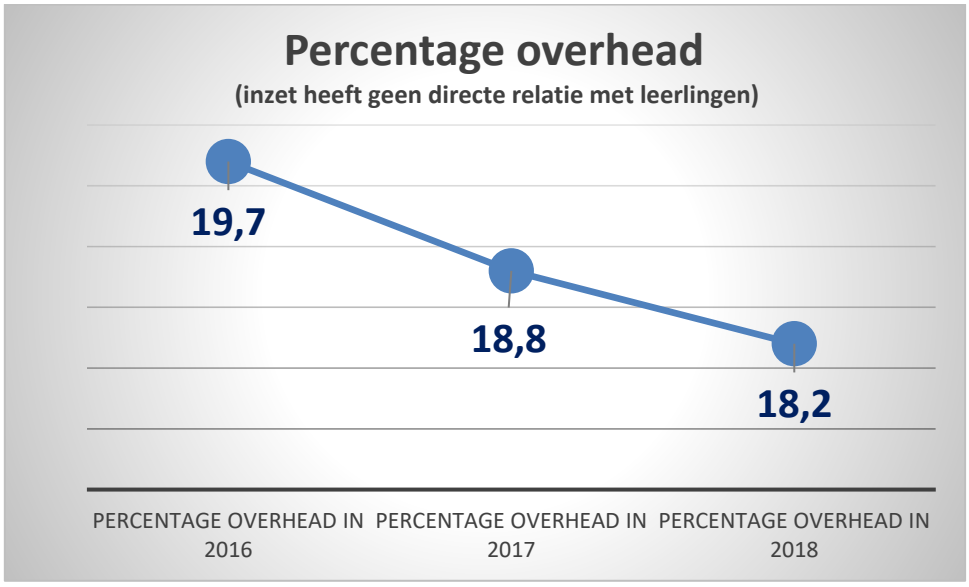

6.5.3 Kerkelijke achtergrond teamleden

Onze school gaat uit van de Gereformeerde Gemeente In Nederland te Barneveld. Vanwege de specifieke identiteit van de school is er bij werving en selectie een voorkeur voor personeelsleden verbonden aan de kerkverbanden van de (Oud) Gereformeerde Gemeenten in Nederland. Hierbij

wordt naast de weging op het gebied van identiteit ook duidelijk gekeken naar kwaliteit. In 2018 behoorden onze personeelsleden (inclusief invalleerkrachten) tot de volgende kerkverbanden:

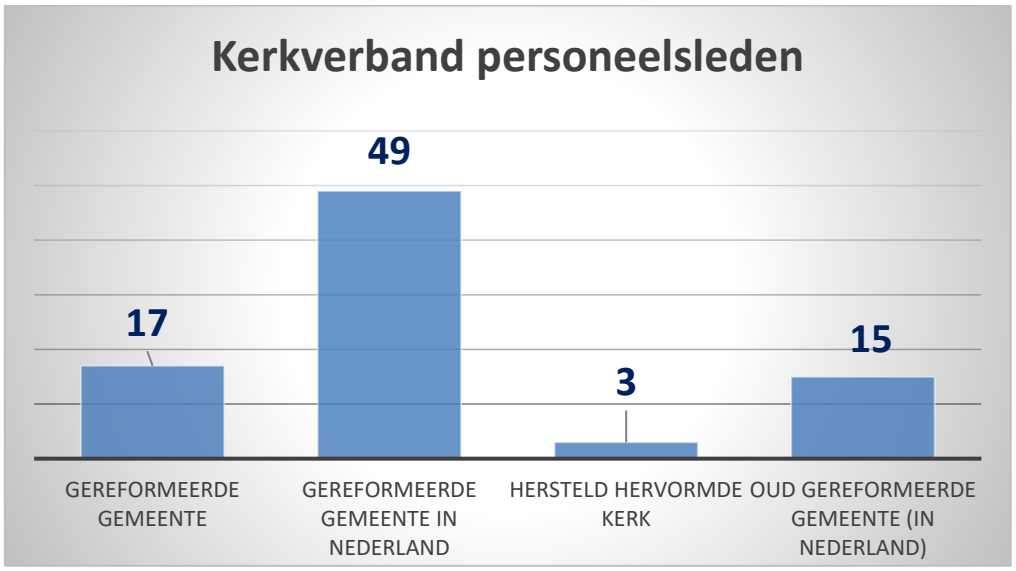

6.5.4 Professionalisering

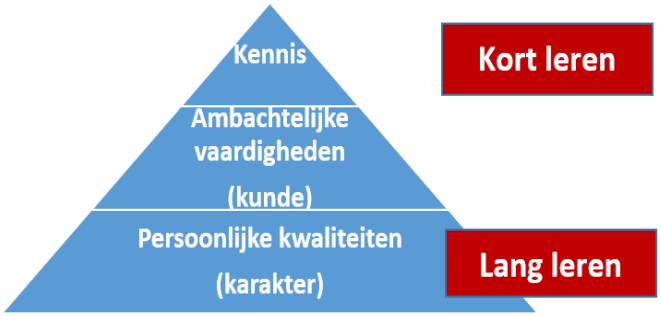

Professionalisering kan op veel verschillende manieren plaatsvinden. Collegiale consultatie, waarbij collega's bij elkaar in de klas kijken, bevorderen een reflectieve dialoog. Dit is een uitstekend middel om te professionaliseren. Daarnaast zijn er de externe nascholingsactiviteiten. In onderstaande tabel geven we een overzicht van welke externe nascholingsactiviteiten er in 2018 hebben plaatsgevonden.

Opleiding / cursus	Aantal personeelsleden
Cursus Engels (Exploring English)	20
Online training kindertekeningen lezen én begrijpen	1
BHV herhaling	16
Training Beelddenkcoach	2
Cursus Identiteit	1
Bewegingsonderwijs	1
EHBO	2
Geef me de 5 verdiepingscursus	1
De hoek in (hoekenspel in de kleuterbouw)	1
Met Sprongen Vooruit	3
Ouder- en leerkrachtencursus	5
ADHD-ADD-ODD-CD in de klas	4

Symposium mediawijsheid	1
TOS module	2
Bouw! coördinator	1
Praktijkleren directie	1
Studiedagen schoolontwikkeling directie	3
Opleiding associate degree	1

6.6 Middelen werkdrukvermindering

De school heeft de middelen voor werkdrukvermindering ingezet door de inzet van:

	Loonkosten op jaarbasis	Loonkosten 2018 vanaf aug. t/m dec.
Onderwijsassistent	€ 24.054,-	€ 10.022,-
Onderwijsassistent	€ 23.546,-	€ 9.810,-
Leerkracht	€ 44.116,-	€ 18.381,-
Totaal	€ 91.716,-	€ 38.213,-

Hoofdstuk 7 BEHEER

7.1 Schoolgebouw

In juni 2015 is er een nieuw schoolgebouw betrokken met een bruto vloeroppervlakte van 3569 m^2. De nieuwe school bestaat uit:

- 28 reguliere lokalen
- 3 kleinere schakellokalen voor zorggroepen
- 3 speellokalen
- 2 gymzalen (gemeentelijk eigendom)
- Personeels-, werk- en instructieruimtes

7.1.1 Gebouwbeheer

Voor het beheer van ons nieuwe schoolgebouw is een beheerdersfunctie ingesteld. De beheerder had in 2018 als taak:

- Het monitoren en het zo nodig bijstellen van het klimaatbeheersingssysteem middels de hiervoor aanwezige software;
- Het naleven en laten uitvoeren van de meerjarenonderhoudsplanning;
- Het onderhouden van contacten met bedrijven die ingeschakeld moeten worden ten behoeve van goed onderhoudsbeheer;
- Het uitvoeren van tal van taken op organisatorisch vlak om de voortgang van het geven van onderwijs te kunnen realiseren.

7.1.2 Beheer onderhoudsplanning

Voor het managen van het onderhoud en beheer van ons schoolgebouw is het bedrijf ProPendum benaderd. Er wordt hoofdzakelijk gekeken naar:

1. de jaarlijkse onafhankelijke keuring van de school en update van de conditiescore van alle onderdelen.
2. een indicatie van de onderhoudskosten.
3. de digitalisering van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP), met als doel het jaarlijkse dotatiebedrag bij te stellen indien dit noodzakelijk is.

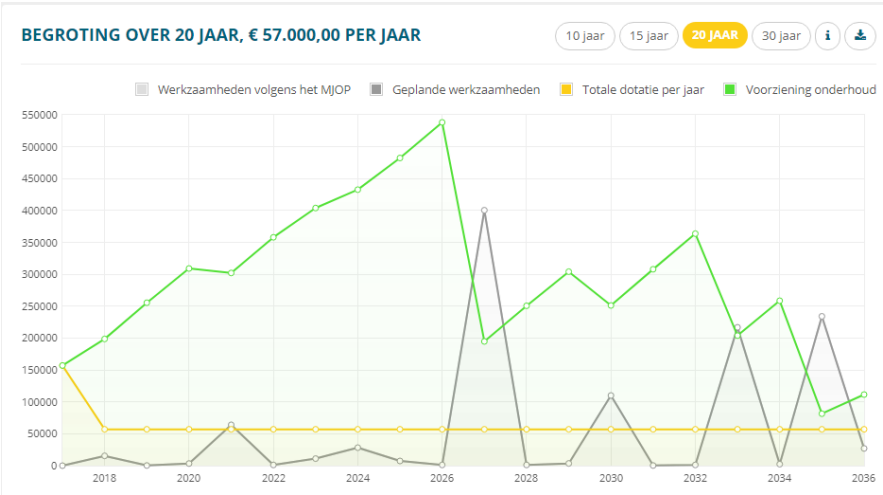

7.1.3 Energiebeheer

Vanuit het oogpunt van duurzaamheid is in ons nieuwe schoolgebouw geïnvesteerd in oplossingen die goed zijn voor milieu én het welzijn voor de kinderen. Er is een bodemwarmtewisselaar aangebracht waarbij warmte uit de bodem wordt gebruikt voor de verwarming van de school. Tevens kan er met dit systeem 's zomers worden gekoeld. 250 zonnepanelen komen tegemoet aan de opwekking van duurzame energie. Er wordt ook in 2018 een besparing gerealiseerd op de energiekosten ten opzichte van de periode vóór de nieuwbouw van ongeveer 30%.

7.2. Financieel beheer

7.2.1 Analyse van het netto resultaat

	Realisatie 2018 x € 1.000	**Begroting 2018** x € 1.000	**Verschil**
Baten			
(B1) Rijksbijdragen	3.595	3.361	234
(B2) Overige overheidsbijdragen	41	40	1
(B3) Overige baten	99	93	5
Totaal baten	3.735	3.494	241
Lasten			
(L1) Personele lasten	3.156	2.880	277
(L2) Afschrijvingen	85	95	-10
(L3) Huisvestingslasten	118	134	-16
(L4) Overige instellingslasten	314	310	4
Totaal lasten	3.673	3.418	255
Saldo baten en lasten	62	76	-14
(R1) Saldo fin. baten en lasten	-0	-	-0
Nettoresultaat	**62**	**76**	**-14**

Bovenstaande tabel geeft een weergave van de geconsolideerde staat van baten en lasten van de gehele organisatie. Het resultaat van 61.697 euro is als volgt opgebouwd:

	Realisatie 2018	**Begroting 2018**	**Verschil**
Eben-Haëzerschool	48.240	47.637	603
Stichting (privaat)	1.601	4.450	-2.849
Vervoer (privaat)	11.857	24.000	-12.143
Totaal	**61.697**	**76.087**	**-14.390**

De baten en lasten van de stichting en vervoer zijn ondergebracht onder de overige baten en de overige instellingslasten.

In 2018 zijn twee ontwikkelingen te noemen die in de begroting en ons beleid niet waren opgenomen. De eerste betreft indexaties op de rijksbijdragen in verband met gestegen pensioenpremies en de nieuwe cao. Het totale effect hiervan op de rijksbijdragen is 182.000 euro geweest. De loonkosten laten als gevolg hiervan ten minste een vergelijkbare overschrijding zien.

De tweede onverwachte ontwikkeling is het vervroegd vrijkomen van middelen voor werkdrukvermindering. Zoals eerder in dit verslag aangegeven heeft de school in 2018 hier ruim 47.000 euro voor ontvangen. Deze middelen zijn met name ingezet voor extra onderwijsondersteunend personeel.

Onderstaand een beknopte toelichting op de overige ontwikkelingen en de belangrijkste verschillen per categorie ten opzichte van de begroting.

(B1) – De *rijksbijdragen* laten een positief verschil zien van circa 234.000 euro. Voor bijna 230.000 euro wordt dit verklaard door de eerdergenoemde ontwikkelingen. Daarnaast is vanuit passend onderwijs ruim 11.000 euro meer ontvangen als gevolg van indexaties en een extra zorgarrangement. Verder is er nog 6.000 euro ontvangen vanuit een subsidie voor studieverlof. Hier zijn ook vervangingslasten voor gerealiseerd.

Tegenover de meevallers viel de groeibekostiging 11.000 euro tegen.

(B2) – Vanuit de *gemeente* is voor de school ruim 8.000 euro ontvangen voor het programma Opstapje. Daarnaast is nog 2.500 euro ontvangen voor een subsidie voor herintreders. Overige bijdragen zijn geweest voor vervoer.

(B3) – De *overige baten* komen wat hoger uit dan begroot als gevolg van extra huurinkomsten en diverse eenmalige baten.

(L1) – De *personele lasten* komen op totaalniveau 277.000 euro hoger uit dan begroot. In de begroting is 17.500 euro opgenomen onder de overige personele lasten in verband met verwachte loonstijgingen. Dit is onder de loonkosten gerealiseerd. Na correctie hiervoor komen de loonkosten bijna 215.000 euro hoger uit dan begroot tegenover een overschrijding van 45.000 euro op de overige personele lasten.

De overschrijding op de loonkosten wordt vrijwel geheel verklaar door de gestegen pensioenpremies en de nieuwe cao. Daarnaast is er extra onderwijsondersteunend personeel ingezet waar de middelen voor werkdrukvermindering voor zijn gebruikt. De overige inzet is grotendeels conform begroting gerealiseerd.

De overschrijding op de overige personele lasten wordt voor 17.000 euro verklaard door uitgaven binnen de kostenplaats vervoer die onder de overige instellingslasten zijn begroot. Het overige verschil komt door een overschrijding op het budget voor nascholing en schoolontwikkeling (totale realisatie 80.000 euro).

(L2) – De *afschrijvingen* komen 10.000 euro lager uit dan begroot doordat er behoorlijk minder is geïnvesteerd dan aanvankelijk begroot.

(L3) – Binnen de *huisvestingslasten* is een besparing gerealiseerd van circa 16.000 euro. Dit wordt geheel verklaard door de dotatie aan de voorziening groot onderhoud die met 22.000 euro per jaar kon worden bijgesteld. Hier staat tegenover dat er extra is uitgegeven aan het tuinonderhoud (bomen).

(L4) – In eerste instantie komen de *overige instellingslasten* 17.000 euro lager uit door de genoemde verschuiving binnen de kostenplaats vervoer. Overige vervoerslasten en lasten van de stichting zijn echter 14.000 euro hoger uitgekomen. Verder is op de school 6.000 euro meer uitgegeven dan begroot als gevolg van het uitbrengen van hogere uitgaven voor het paas- en kerstfeest.

7.2.2 Financiële positie

Onderstaand overzicht geeft de balans weer per 31 december van de afgelopen drie boekjaren.

ACTIVA	**Ultimo 2018** x € 1.000	**Ultimo 2017** x € 1.000	**Ultimo 2016** x € 1.000
Immateriële vaste activa	-	-	-23
Materiële vaste activa	445	491	522
Financiële vaste activa	-	-	-
Totaal vaste activa	445	491	499
Voorraden	-	-	-
Vorderingen	232	239	223
Liquide middelen	1.701	1.537	1.417
Totaal vlottende activa	1.933	1.776	1.639
Totaal activa	2.378	2.266	2.139

PASSIVA	**Ultimo 2018** x € 1.000	**Ultimo 2017** x € 1.000	**Ultimo 2016** x € 1.000
Algemene reserve	1.324	1.276	1.269
Bestemmingsreserves publiek	-	-	-
Bestemmingsreserves privaat	488	475	437
Bestemmingsfonds publiek	-	-	-
Bestemmingsfonds privaat	-	-	-
Eigen vermogen	1.813	1.751	1.707
Voorzieningen	242	213	166
Langlopende schulden	-	-	-
Kortlopende schulden	324	303	289
Totaal passiva	2.378	2.266	2.162

Als gevolg van een lage investeringsgraad is de *materiële vaste activa* met 45.450 euro gedaald. De investeringen komen later in deze paragraaf verder aan bod.

De *reserves* zijn met circa 61.000 euro gestegen wat overeenkomt met het geconsolideerde resultaat. Binnen de reserves wordt onderscheid gemaakt tussen de publieke (school) en private (stichting en vervoer) reserves.

De *voorzieningen* zijn met 29.000 euro gestegen. Aan de voorziening groot onderhoud is 35.000 euro gedoteerd en bijna 7.500 euro onttrokken (fietsenhok en schilderwerk). Daarnaast is er op basis van het personeelsbestand ruim 1.300 euro gedoteerd aan de voorziening jubileumuitkering.

7.2.3 Financiële kengetallen

Met behulp van een aantal kengetallen kan een verdere beoordeling worden gegeven van de financiële gezondheid van de organisatie. Naast de waarden zoals deze gelden voor 2016, 2017 en 2018, wordt tevens de algemene adviesnorm weergegeven.

Kengetal	**Norm**	**2018**	**2017**	**2016**
Liquiditeit	**2,00**	5,97	5,87	5,67
Solvabiliteit	**0,50**	0,76	0,77	0,79
Rentabiliteit	**n.v.t.**	1,65%	1,28%	1,36%
Huisvestingsratio	**max.10%**	3,22%	3,86%	3,77%
Weerstandsvermogen (bestuursniveau)	**15,00%**	38,04%	38,04%	37,42%
Weerstandsvermogen (schoolniveau)	**15,00%**	25,12%	25,04%	25,65%
Kapitalisatiefactor incl. privaat vermogen	**max.60%**	63,38%	65,27%	64,93%
Kapitalisatiefactor excl. privaat vermogen	**max.60%**	52,29%	53,37%	53,75%

De *liquiditeit* en de *solvabiliteit* blijven over de afgelopen jaren vrij stabiel en voldoen ruim aan de gestelde adviesnormen. De school kan dus zowel op de korte als de lange termijn aan de verplichtingen voldoen.

De *rentabiliteit* is de afgelopen jaren positief geweest waardoor financiële buffers wat zijn gestegen.

De *huisvestingsratio* laat zien of er niet teveel publiek geld weglekt aan huisvesting. Dit is niet het geval aangezien de maximale norm van 10% niet wordt overschreden.

Het minimale *weerstandsvermogen* wordt gebruikt om vermogen beschikbaar te houden voor het opvangen van financiële calamiteiten. De standaard adviesnorm bedraagt 15%. De school wijkt hier vanaf door een norm van 30% te hanteren. Reden is een verhoogd financieel risicoprofiel in verband met gemoedsbezwaardheid waardoor de school ontheffing heeft van het Vervangingsfonds en Participatiefonds. Vervangingskosten door ziekte of wachtgeldverplichtingen komen hierdoor voor eigen rekening. De gestelde norm wordt op geconsolideerd niveau behaald. Exclusief private middelen is het weerstandsvermogen ruim 25%.

De *kapitalisatiefactor* overschrijdt de maximale norm van 60% exclusief private middelen niet. Het kapitaal wordt dan ook efficiënt ingezet ten behoeve van het onderwijs.

7.2.4 Investerings- en financieringsbeleid

In 2018 is er voor circa 39.500 euro geïnvesteerd in materiële vaste activa. Begroot is een bedrag van 80.000 euro. Er is in 2018 een bedrag van 85.000 euro afgeschreven waardoor de boekwaarde van de activa is gedaald.

De gerealiseerde investeringen hebben betrekking op de volgende categorieën:

Leermiddelen	23.400	euro
ICT	12.000	euro
Inventaris en apparatuur	4.000	euro
Totaal	**39.400**	**euro**

Qua leermiddelen is voor 13.000 euro geïnvesteerd in Taal groep 7, voor 5.600 euro in Bijbels, voor 2.700 euro in muziekinstrumenten en voor 2.100 euro in de geschiedenismethode 'Vertel het door!'. Totaal is er 45.000 euro begroot voor leermiddelen.

De investeringen binnen ICT zijn geweest voor een nieuwe server en SSD-kaarten. De begrote 28.000 euro is niet gerealiseerd omdat er minder digiborden en computers vervangen hoefden te worden.

Tot slot is er binnen de inventaris en apparatuur nog 4.000 euro geïnvesteerd in een veegmachine en gereedschap voor handvaardigheid.

7.2.5 Treasury verslag

In 2018 hebben er geen beleggingen en derivaten plaatsgevonden in risicodragend kapitaal. Er zijn geen wijzigingen opgetreden ten opzichte van voorgaand jaar. Zowel de publieke als de private middelen zijn niet ondergebracht in risicodragend kapitaal. De beschikbare vrije middelen werden overgemaakt naar een spaarrekening. Er hebben zich in het verslagjaar geen liquiditeitsproblemen voorgedaan.

Bij het selecteren van een bank voor het onderbrengen van de spaartegoeden wordt door het bestuur gelet op de credit rating van de betreffende bank, conform de 'Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016' en met het oog op het zoveel als mogelijk waarborgen van een goed beheer van deze tegoeden. Om dit te waarborgen is door het bestuur een treasurystatuut opgesteld, waarin afspraken zijn vastgelegd inzake de wijze waarop wordt omgegaan met de regeling. Daarnaast is in dit statuut opgenomen wie welke verantwoordelijkheden op dit terrein heeft. Op hoofdlijnen staat in het treasurystatuut beschreven dat het beleid ten aanzien van beleggingen, leningen en derivaten met betrekking tot de publieke middelen zeer behoudend is. De hoofdsom dient ten alle tijden gegarandeerd te zijn.

Hoofdstuk 8 CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

8.1 Toekomstige externe ontwikkelingen

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2019-2023 is rekening gehouden met externe ontwikkelingen. Hierbij kan gedacht worden aan gevolgen van de Miljoenennota 2019, ontwikkelingen in de cao en de middelen voor werkdrukvermindering. Zie voor meer informatie de verantwoording bij de begroting 2019.

8.2 Toekomstige interne ontwikkelingen

Teldatum per 1 oktober	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Onderbouw totaal	370	383	386	396	398	406
Bovenbouw totaal	354	330	341	347	373	383
Totaal	**724**	**713**	**727**	**743**	**771**	**789**

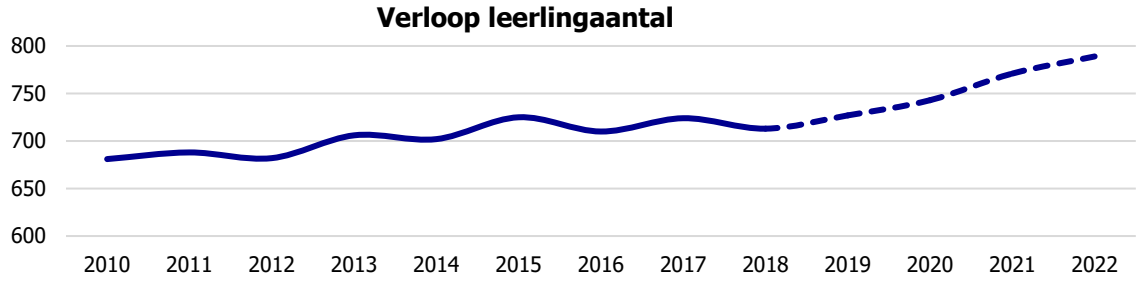

Bovenstaande overzichten laten de ontwikkeling van het leerlingaantal over de afgelopen en komende jaren zien. De afgelopen jaren is het leerlingaantal gemiddeld gezien redelijk gelijk gebleven.

De komende jaren wordt een forse stijging van het leerlingaantal verwacht. De prognose van de leerlingaantallen zijn gebaseerd op een eigen inschatting op basis van doopcijfers. De verhouding onder- en bovenbouw blijft in de toekomst ongeveer gelijk.

Functiecategorie	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Directie	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Leerkracht	40,39	42,42	41,49	42,36	42,99	43,86
O.O.P.	7,22	7,36	6,59	6,59	6,59	6,59
Schoonmaak	1,85	1,85	1,85	1,85	1,85	1,85
Vervanging eigen risico	0,71	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60
Totaal	**51,17**	**53,23**	**51,53**	**52,40**	**53,03**	**53,90**

Bovenstaand overzicht laat het verloop van de inzet zien over de komende jaren. Ten opzichte van 2018 zal de inzet in 2019 stijgen. Met name de extra inzet die voor werkdrukvermindering wordt gerealiseerd is hier de oorzaak van. Daarnaast is er sprake van een toename van het aantal leerkrachten als gevolg van een extra instroomgroep.

8.3 Staat van baten en lasten – begroting

	Realisatie 2018 x € 1.000	Begroting 2019 x € 1.000	Begroting 2020 x € 1.000	Begroting 2021 x € 1.000
Baten				
(B1) Rijksbijdragen	3.595	3.706	3.687	3.785
(B2) Overige overheidsbijdragen	41	18	10	-
(B3) Overige baten	99	125	124	125
Totaal baten	**3.735**	**3.849**	**3.822**	**3.910**
Lasten				
(L1) Personele lasten	3.156	3.283	3.245	3.337
(L2) Afschrijvingen	85	82	71	71
(L3) Huisvestingslasten	118	132	132	132
(L4) Overige instellingslasten	314	323	323	323
Totaal lasten	**3.673**	**3.820**	**3.770**	**3.863**
Saldo baten en lasten	**62**	**29**	**51**	**47**
(R1) Saldo fin. baten en lasten	-0	-	-	-
Nettoresultaat	**62**	**29**	**51**	**47**

Bovenstaand overzicht geeft de begroting weer voor de komende 3 jaar. Er is geen sprake van majeure investeringen de komende jaren.

Meerjarig is een stijging van het resultaat zichtbaar. Dit wordt verklaard door een stijging van het aantal leerlingen, waardoor de bekostiging fors gaat toenemen. De personele bezetting is hierop in grote lijnen aangepast. Dit moet echter nog worden geconcretiseerd.

8.4 Balans – begroting

Onderstaande tabel toont de balans over 2018 en de jaren hierop volgend. De balans van 2018 is gebaseerd op de werkelijke cijfers. De waarden vanaf 2019 zijn echter berekend op basis van een voorlopige inschatting van 2018 per het najaar 2018. Hierdoor kunnen er onlogische afwijkingen ontstaan, de langere termijn ontwikkeling is echter wel inzichtelijk.

De materiële vaste activa blijven de komende jaren stabiel. Er is in de begroting dan ook uitgegaan van een gemiddelde investeringsgraad van 80.000 euro.

De voorzieningen lopen de komende jaren nog op. De eerste drie jaar zijn nog geen grote kosten te verwachten binnen het groot onderhoud.

ACTIVA	Ultimo 2018 x € 1.000	Ultimo 2019 x € 1.000	Ultimo 2020 x € 1.000	Ultimo 2021 x € 1.000
Immateriële vaste activa	-	-	-	-
Materiële vaste activa	445	460	459	458
Financiële vaste activa	-	-	-	-0
Totaal vaste activa	445	460	459	458
Voorraden	-	-	-	-
Vorderingen	232	-	-	-
Effecten	-	250	250	250
Liquide middelen	1.701	1.678	1.777	1.870
Totaal vlottende activa	1.933	1.928	2.027	2.120
Totaal activa	**2.378**	**2.388**	**2.485**	**2.578**

PASSIVA	Ultimo 2018 x € 1.000	Ultimo 2019 x € 1.000	Ultimo 2020 x € 1.000	Ultimo 2021 x € 1.000
Algemene reserve	1.324	1.277	1.291	1.297
Best. reserve publiek	-	-	-	-
Best. reserve privaat	488	503	541	581
Best. fonds publiek	-	-	-	-
Best. fonds privaat	-	-	-	-
Eigen vermogen	1.813	1.780	1.832	1.879
Voorzieningen	242	315	361	407
Langlopende schulden	-	-	-	-
Kortlopende schulden	324	293	293	293
Totaal passiva	**2.378**	**2.388**	**2.485**	**2.578**

8.5 Interne risicobeheersings- en controlesystemen

Om de risico's zoveel als mogelijk te beperken hanteert de school een planning en controle cyclus waarbij de directie samen met een externe adviseur van VGS de ontwikkeling van de financiële prestaties monitort en hier ook periodiek verantwoording over aflegt richting het bestuur. De basis voor de verantwoording wordt naast de realisatie gevormd door de meerjarenbegroting die voorafgaand aan elk jaar door de directie wordt opgesteld en ter fiattering aan de raad van toezicht wordt voorgelegd. In deze meerjarenbegroting worden zo veel als mogelijk financiële risico's onderkent en wordt beoordeeld in hoeverre acties nodig zijn. Verder worden een aantal keer per jaar

de financiën gemonitord om te beoordelen of tussentijdse acties nodig zijn en wat budgettaire ruimtes zijn.

Daarnaast is ten behoeve van de interne controle, de administratieve organisatie beschreven van de processen met een financieel risico. Hierin is de functiescheiding, overdraagbaarheid en betrouwbaarheid van informatie gewaarborgd. Tussen het bestuur en haar administratieve dienstverlener, VGS Administratie, is daarnaast een Service Level Agreement van toepassing.

8.6 Belangrijkste risico's en onzekerheden

De meerjarenbegroting is opgesteld in een veranderende context, waarin er sprake is van risico's. Eén van de risico's die jaarlijks terugkomt is de politieke instabiliteit op verschillende fronten. Sector breed is sprake van een tekort op de materiële bekostiging. Er zijn nog geen ontwikkelingen die wijzen op een correctie hiervoor. Dit gaat ten koste van personele inzet. Verder is er nog onzekerheid over de middelen voor werkdrukvermindering vanaf schooljaar 2021/22.

Een ander risico is het lerarentekort. Ook op onze school is het lastig geweest om de formatie rond te krijgen. Een mogelijk risico is dat in de toekomst relatief duur extern personeel ingezet moet worden om gaten op te vullen. Het bestuur is hiervan op de hoogte en probeert deze ontwikkeling waar mogelijk voor te blijven.

Verder kunnen er risico's zijn op het personele terrein. Te denken valt aan uitval van personeelsleden, langdurig ziekteverzuim, disfunctioneren, schorsing en in het ergste geval ontslag. Als deze zaken zich voordoen kan er sprake zijn van financiële gevolgen. Ook als het gaat om groot onderhoud bestaat er een risico op onverwachte lasten. Voor de genoemde risico's met een financieel gevolg wordt er een risicobuffer aangehouden, al zal de eerste stap altijd zijn om te beoordelen of een risico binnen de begroting opgevangen kan worden.

Tot slot wordt op termijn een (nieuwe) dependance betrokken in verband met het groeiend leerlingaantal. Hieromtrent zijn nog financiële onzekerheden waarvoor overleggen met de gemeente gevoerd worden.

Niet alleen financiële risico's, maar ook niet-financiële risico's zijn belangrijk. Te denken valt aan risico's rondom de onderwijskwaliteit, het imago van de school en de naleving van de code 'Goed Bestuur'. Zie voor dit laatste punt het verslag van het toezichthoudend orgaan.

Verder ziet het bestuur een risico in het verwachte lerarentekort en als gevolg daarvan een hogere werkdruk voor de andere leerkrachten.

8.7 Beheersing van de risico's

Voor het opvangen van de zogenaamde restrisico's en onvoorziene calamiteiten gebruikt de school in haar financieel beleid onder andere het kengetal weerstandsvermogen om te zorgen dat er voldoende eigen vermogen beschikbaar is als risicobuffer. Voor de vaststelling van de hoogte van deze buffer is gebruik gemaakt van een aangepast risicoprofiel van 30%. In 2019 zal verkend worden of het gehanteerde risicoprofiel nog actueel is, of dat hier nader onderzoek naar gedaan moet worden.

Om niet onnodig de risicobuffer aan te spreken, wordt in elk geval getracht om risico's tijdig te onderkennen, om indien nodig acties te ondernemen om de impact van het risico te verkleinen. De meerjarenbegroting is hiervoor een belangrijke tool. Het effect van een dalend leerlingaantal of een

uit de pas lopend kostenpatroon is zo inzichtelijk. Ook kunnen in de meerjarenbegroting aanpassingen doorgerekend worden.

De hierboven beschreven risicobeheersings- en controlesystemen zijn het afgelopen jaar toereikend geweest. Er zijn geen belangrijke risico's opgetreden die de continuïteit van de organisatie in gevaar gebracht hebben. Er is dan ook geen reden om aanpassingen aan de systemen door te voeren.

Hoofdstuk 9 JAARREKENING

JAARVERSLAGGEVING 2018

Stichting tot het Verstrekken van Onderwijs op Gereformeerde Grondslag Uitgaande van de Gereformeerde Gemeente in Nederland

te Barneveld

Barneveld, 28 juni 2019

INHOUDSOPGAVE

JAARREKENING 45
BALANS PER 31 DECEMBER 2018 49
GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM 49
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018 50
BESTEMMING VAN HET RESULTAAT 50
KASSTROOMOVERZICHT OVER 2018 51
GRONDSLAGEN 52
TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS 55
TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 58
OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN 61
WNT 62
NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN 64

OVERIGE GEGEVENS 65
CONTROLEVERKLARING 66

BIJLAGEN 71
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018 VAN DE EBEN-HAËZERSCHOOL 72
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018 VAN DE STICHTING 73
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018 VAN DE HET VERVOER 74

ONDERTEKENING

Naam *Handtekening*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

JAARREKENING 2018

BALANS PER 31 DECEMBER 2018
(na verwerking resultaatbestemming)

	2018		2017	
ACTIVA				
Vaste activa				
Materiële vaste activa	445.199		490.649	
		445.199		490.649
Vlottende activa				
Vorderingen	232.353		238.942	
Liquide middelen	1.700.587		1.536.775	
		1.932.940		1.775.717
Totaal		2.378.139		2.266.367
PASSIVA				
Eigen vermogen		1.812.609		1.750.911
Voorzieningen		241.579		212.705
Kortlopende schulden		323.951		302.750
Totaal		2.378.139		2.266.367

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er hebben zich na balansdatum geen gebeurtenissen voorgedaan die melding hiervan noodzakelijk maken.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

	2018		Begroting 2018		2017	
Baten						
Rijksbijdragen	3.594.917		3.360.801		3.313.016	
Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	41.433		40.000		39.553	
Overige baten	98.543		93.333		101.065	
Totaal baten		3.734.893		3.494.134		3.453.634
Lasten						
Personeelslasten	3.156.305		2.879.704		2.898.038	
Afschrijvingen	84.883		94.793		83.942	
Huisvestingslasten	117.964		134.000		131.534	
Overige lasten	313.667		309.550		298.053	
Totaal lasten		3.672.819		3.418.047		3.411.567
Saldo baten en lasten		62.074		76.087		42.067
Financiële baten en lasten		377-		-		2.003
RESULTAAT BOEKJAAR		61.697		76.087		44.070

BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Het bestuur stelt voor om het resultaat over 2018 ad € 61697 als volgt te verdelen:

Algemene reserve	48.240	
Bestemmingsreserves privaat	13.457	
Totaal		61.697

Dit voorstel is reeds verwerkt in de jaarrekening.

KASSTROOMOVERZICHT OVER 2018

	2018		2017	
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening		62.074		42.067
Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat:				
- Aanpassingen voor afschrijvingen	84.883		83.942	
- Mutaties van voorzieningen	28.874		46.873	
		113.757		130.815
Veranderingen in werkkapitaal:				
- Mutaties vorderingen	6.589		16.256-	
- Mutaties kortlopende schulden	21.201		13.765	
		27.790		2.491-
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties		203.621		170.391
Ontvangen interest	377-		2.003	
Totaal		377-		2.003
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		*203.244*		*172.394*
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
(des) Investeringen in materiële vaste activa	39.433-		52.367-	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		*39.433-*		*52.367-*
Mutatie van liquide middelen		163.811		120.027

GRONDSLAGEN

Algemeen

De datum van opmaak van deze jaarrekening is: 28 juni 2019

Grondslagen voor de jaarrekening
De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. Op grond daarvan zijr de inrichtingseisen van boek 2, titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast.
De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in euro's.

Belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon
De activiteiten van de instelling bestaan voornamelijk uit dienstverlening op het gebied van onderwijs.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Waardering van activa en passiva
De activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld.

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van de reeds verstreken afschrijvingstermijnen. Gebouwen en terreinen worden slechts opgenomen voor zover deze economisch eigendom zijn van het bevoegd gezag.

Aanschaffingen worden slechts gewaardeerd indien zij een waarde hebben van € 500 of meer per stuk, dan wel per groep indien deze bij elkaar horen en ineens worden aangeschaft, b.v. lesmethoden
Investeringsbijdragen van derden worden in mindering gebracht op het investeringsbedrag
Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode.
Per categorie is naar aanleiding van de gebruiksduur de afschrijvingstermijn vastgesteld.
Voor de verschillende categorieën, worden de volgende afschrijvingstermijnen toegepast:

	Jaren		Jaren
Gebouwen en terreinen		Audiovisuele hulpmiddelen	10
Permanente gebouwen	40	Inrichting speellokaal	20
Noodlokalen	15	Vloerbedekking	20
Houten berging	15	Overige inrichting	5-20
Dienstwoning	40	ICT	4-5
Terreinen	0	Bekabeling	14
Inventaris en apparatuur		**Onderwijsleerpakket**	
Leerlingensets	20	Leermethoden	8-10
Docentenset	10-20	Software bij methoden	9
Bureaustoelen	10-20	**Overige materiële vaste activa**	
Schoolborden (krijt/white)	24	Vervoermiddelen	6-10
Kasten	20	Buitenspeeltoestellen en Rubber tegels	15
Overig	18-20	Betegeling schoolplein	15
Keukenapparatuur	10	Overige materiële vaste activa	15-20
Digitale schoolborden	5-8	Zonnepanelen	-

Vlottende activa

Vlottende vorderingen
De verstrekte leningen en overige vorderingen die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille, worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs minus benodigde voorziening voor oninbaarheid

Ministerie van OCW
Onder deze post is het verschil opgenomen tussen het deel van de toegekende rijksbijdragen over he schooljaar 2018-2019 dat betrekking heeft op 2018 en de in 2018 ontvangen bedragen.

Eigen vermogen

Algemene reserve
De algemene reserve bevat de exploitatie-overschotten. Deze reserve heeft geen specifieke bestemming

Bestemmingsreserves privaat
Hieronder worden de reserves opgenomen die gevormd zijn uit exploitatie-overschotten van private geldstromen.

Voorzieningen

Voorziening groot onderhoud
Voor toekomstige uitgaven inzake groot onderhoud die voor rekening van de stichting komen, wordt een voorziening groot onderhoud gevormd ter egalisatie van de meerjarige onderhoudskosten. Op basis van eer meerjarenonderhoudsplan wordt jaarlijks een bedrag aan deze voorziening gedoteerd. Uitgaven ten behoeve van groot onderhoud worden direct ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening jubileumuitkeringen
In de jaarrekening is een voorziening gevormd voor jubileumgratificaties. Deze voorziening is bestemd om toekomstige uitkeringen i.v.m. jubilea van 25 en 40 dienstjaren te kunnen bekostigen. Werknemers hebben op grond van de CAO RPO hier recht op. De uitkering bedraagt bij 25 dienstjaren een half maandsalaris en bij 40 dienstjaren een heel maandsalaris. In beide gevallen wordt dit vermeerderd met 8% vakantietoeslag
De voorziening is gebaseerd op algemene ervaringscijfers en schattingen.

Op grond van algemene ervaringscijfers is hiervoor een bedrag opgenomen van € 600 per FTE.

Kortlopende schulden

Vlottende schulden
De overige kortlopende schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode.
Bij de eerste opname van kortlopende schulden worden deze opgenomen tegen reële waarde verminderd met (in geval van een financiële verplichting die niet tegen reële waarde, met verwerking van waarde veranderingen in de staat van baten en lasten, is opgenomen) de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten

Overlopende passiva
Hieronder zijn de nog niet-bestede geoormerkte gelden opgenomen van de ontvangen OCW-subsidies. OCW-subsidies waarop geen oormerking van toepassing is, worden ten gunste van het verslagjaar gebracht waarop deze betrekking hebben.

De overlopende post te betalen vakantiegeld over de maanden juni t/m december is opgenomen voor de opgebouwde vakantierechten van personeel dat per balansdatum in dienst is, vermeerderd met een opslag voor sociale lasten.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen
De baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben. Lasten en verplichtingen die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar en die vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden, worden opgenomen in de jaarrekening.

Personele lasten
De personele lasten zijn onderverdeeld in de categorieën: lonen en salarissen, sociale lasten, pensioenen en overige personele lasten. Onder de categorie lonen en salarissen zijn ook de onkostenvergoedingen (zoals verhuiskosten, reiskosten, telefoonkosten etc.) opgenomen.
De kosten van opname van ouderschapsverlof komen ten laste van de staat van baten en lasten.
De kosten van opname van BAPO komen ten laste van de staat van baten en lasten.

Pensioenen
De pensioenverplichtingen zijn ondergebracht bij bedrijfspensioenfonds ABP. De dekkingsgraad per balansdatum is 103,8%. Er bestaat geen individuele verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies bij een tekort van ABP. De pensioenpremies die betrekking hebben op het boekjaar zijn als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

Kasstroomoverzicht
Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Financiële kengetallen

De solvabiliteit geeft de mate aan waarin de instelling in staat is op langere termijn aan haar verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitspositie geeft de toestand op 31 december weer. Er is dus sprake van een momentopname.
Solvabiliteit 1: eigen vermogen / balanstotaal
Solvabiliteit 2: eigen vermogen + voorzieningen / balanstotaa

De liquiditeit geeft de mate aan waarin de instelling in staat is op korte termijn aan haar verplichtingen te voldoen. De liquiditeitspositie geeft de toestand op 31 december weer. Er is dus sprake van een momentopname.
Liquiditeit (current ratio): vlottende activa / kortlopende schulden
Liquiditeit (quick ratio): vlottende activa - voorraden / kortlopende schulden (indien geen voorraad op de balans is gewaardeerd, is dit kengetal gelijk aan de current ratio)

De rentabiliteit is berekend door het exploitatieresultaat te delen op het totaal baten

De kapitalisatiefactor is als volgt berekend:
(totaal kapitaal -/- gebouwen en terreinen) / (totale baten + financiële baten)

Het weerstandsvermogen is als volgt berekend:
(eigen vermogen -/- materiële vaste activa) / rijksbijdragen

KENGETALLEN FINANCIËLE POSITIE

	2018	2017	wettelijke signaleringsgrenzen	bestuurs-norm
Solvabiliteit 1	0,76	0,77	0,20	0,50
Solvabiliteit 2	0,86	0,87	-	-
Liquiditeit (current ratio)	5,97	5,87	> 0,5 en < 1,5	2,00
Liquiditeit (quick ratio)	5,97	5,87	> 0,5 en < 1,5	2,00
Rentabiliteit	1,65%	1,28%	> 0,00% en < 5,00%	> 0%
Kapitalisatiefactor (incl. privaat)	63,38%	65,27%	< 60%	< 60%
Kapitalisatiefactor (excl. privaat)	52,29%	53,37%	-	-
Weerstandsvermogen (incl. privaat)	38,04%	38,04%	-	30,00%
Weerstandsvermogen (excl. privaat)	25,12%	25,04%	-	-

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS

Materiële vaste activa

	Aanschafprijs	Cum. Afschrijving	Boekwaarde 1-1-2018	Investeringen	Des-investeringen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2018	Aanschafprijs	Cum. Afschrijving
Gebouwen en terreinen	12.368	1.238	11.130	-	-	309	10.820	12.368	1.548
Inventaris en apparatuur	556.764	252.605	304.158	15.994	-	40.263	279.890	563.620	283.730
Andere vaste bedrijfsmiddelen	438.936	263.575	175.361	23.439	-	44.311	154.489	451.197	296.708
Totaal	1.008.068	517.418	490.649	39.433	-	84.883	445.199	1.027.185	581.986

Desinvesteringen

	Aanschafprijs	Afschrijvingen	Desinvestering
Inventaris en apparatuur	9.138	9.138	-
Andere vaste bedrijfsmiddelen	11.178	11.178	-
Totaal	20.316	20.316	-

Vorderingen

	2018		***2017***	
Debiteuren		6.913		4.078
OCW/EZ		168.173		164.977
Gemeenten en GR's		-		24.901
Overlopende activa				
Vooruitbetaalde kosten	56.738		42.393	
Overige overlopende activa	529		2.593	
Overlopende activa		57.267		44.986
Totaal		232.353		238.942

Liquide middelen

	2018		***2017***	
Tegoeden op bank- en girorekeningen	1.700.587		1.536.775	
Totaal		1.700.587		1.536.775

Toelichting liquide middelen
De liquide middelen zijn direct opneembaar.

Eigen vermogen

	Stand per 1-1-2018		Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2018	
Algemene reserve						
Algemene reserve	1.275.875		48.240	-	1.324.115	
		1.275.875				1.324.115
Bestemmingsreserve (privaat)						
Bestemmingsreserve algemeen	254.242		1.601	-	255.842	
Bestemmingsreserve vervoer	220.795		11.857	-	232.651	
		475.036				488.494
Totaal		1.750.911	61.697	-		1.812.609

Voorzieningen

	Stand per 1-1-2018	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2018	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
Personeelsvoorzieningen *	30.208	1.304	-	-	31.513	-	31.513
Voorziening voor groot onderhoud	182.497	35.000	7.430	-	210.067	910	209.157
Totaal	212.705	36.304	7.430	-	241.579	910	240.669

** Personeelsvoorzieningen*

	Stand per 1-1-2018	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2018	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
Jubileumuitkering	30.208	1.304	-	-	31.513	-	31.513
	30.208	1.304	-	-	31.513	-	31.513

Kortlopende schulden

	2018		***2017***	
Crediteuren		33.338		33.138
Belastingen en premies sociale verzekeringen		121.295		112.743
Schulden ter zake van pensioenen		47.838		33.792
Kortlopende overige schulden		14.969		22.149
		217.440		201.821
Overlopende passiva				
Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ *	3.527		3.527	
Vakantiegeld en -dagen	102.984		97.402	
Overlopende passiva		106.511		100.929
Totaal		323.951		302.750

* Verantwoording subsidies OCW/EZ (Model G)

G1. Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing Jaar	Toewijzing Kenmerk	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking: Geheel uitgevoerd en afgerond	Nog niet geheel afgerond
					aankruisen wat van toepassing is	
Lerarenbeurs 17/18	2017/2018	852318-01	6.046	6.046	■	□
Lerarenbeurs 18/19	2018/2019		6.046	6.046	□	■
		Totaal	12.092	12.092		

G2. Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2.A. Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing Jaar	Toewijzing Kenmerk	Bedrag van toewijzing	Stand begin verslagjaar	Ontvangst in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Te verrekenen ultimo verslagjaar
niet van toepassing			-	-	-	-	-
		Totaal	-	-	-	-	-

G2.B. Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing Jaar	Toewijzing Kenmerk	Bedrag van toewijzing	Stand begin verslagjaar	Ontvangst in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Stand ultimo verslagjaar	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
niet van toepassing			-	-	-	-	-	-
		Totaal	-	-	-	-	-	-

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2018		Begroting 2018		2017	
Rijksbijdragen						
Rijksbijdrage OCW		3.346.647		3.132.496		3.105.690
Overige subsidies OCW						
Geoormerkte OCW subsidies	6.046		-		5.956	
Niet-geoormerkte OCW-subsidies	130.432		127.840		107.542	
		136.479		127.840		113.498
Ontvangen doorbet. rijksbijdrage SWV		111.792		100.465		93.829
Totaal		3.594.917		3.360.801		3.313.016

Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden						
Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies						
Gemeentelijke bijdrage educatie	-		-		541	
Overig	38.933		40.000		39.012	
		38.933		40.000		39.553
Overige overheidsbijdragen		2.500		-		-
Totaal		41.433		40.000		39.553

Overige baten						
Verhuur		2.098		-		2.308
Ouderbijdragen		30.125		20.000		16.297
Overige						
Bestuursbaten	62.960		62.000		70.150	
Overige baten personeel	96		-		859	
Overige	3.264		11.333		11.451	
		66.320		73.333		82.460
Totaal		98.543		93.333		101.065

	2018		Begroting 2018		2017	
Personeelslasten						
Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten						
Lonen en salarissen	2.450.281		2.206.316		2.229.665	
Sociale lasten	340.173		286.295		301.119	
Pensioenlasten	327.244		295.345		295.094	
		3.117.699		2.787.956		2.825.878
Overige personele lasten						
Dotaties personele voorzieningen		1.304		-		663
Personeel niet in loondienst		5.466		3.500		8.087
Overige						
(Na)scholingskosten	24.851		32.000		30.324	
Kosten schoolontwikkeling/begeleiding	55.011		18.000		25.201	
Kosten werving personeel	10.886		6.000		15.681	
Kosten bedrijfsgezondheidszorg	10.100		4.000		2.654	
Representatiekosten personeel	4.818		5.500		4.777	
Overige	23.539		22.748		21.205	
Totaal overige		*129.205*		*88.248*		*99.842*
		135.975		91.748		108.592
Af: uitkeringen		97.368-		-		36.432-
Totaal		3.156.305		2.879.704		2.898.038

Het aantal personeelsleden over 2018 bedroeg gemiddeld 53 FTE. (2017 51)
Voor toelichting op de WNT zie bijlage WNT.

Afschrijvingen op materiële vaste activa			
Gebouwen en terreinen	309	409	309
Inventaris en apparatuur	40.263	45.402	40.234
Andere vaste bedrijfsmiddelen	44.311	48.982	43.399
Totaal	84.883	94.793	83.942

Huisvestingslasten			
Huur	2.885	2.500	2.844
Onderhoud	43.686	34.000	35.022
Energie en water	27.648	30.000	26.161
Schoonmaakkosten	5.480	8.500	7.319
Belastingen en heffingen	3.264	2.000	3.621
Dotatie voorziening onderhoud	35.000	57.000	56.000
Overige	-	-	568
Totaal	117.964	134.000	131.534

	2018		Begroting 2018		2017	
Overige lasten						
Administratie- en beheerslasten						
Administratie en beheer	45.801		41.000		42.281	
Accountantslasten (controle jaarrekening)	1.906		2.500		1.815	
Telefoon- en portokosten e.d	2.029		3.000		6.992	
Kantoorartikelen	1.634		1.000		902	
Stichtingslasten	4.942		2.550		4.379	
Bestuurs-/managementondersteuning	12.211		15.000		16.518	
		68.522		65.050		72.887
Inventaris en apparatuur						
Onderhoud inventaris/apparatuur	1.059		3.000		1.405	
		1.059		3.000		1.405
Leermiddelen						
Onderwijsleerpakket	72.882		76.000		72.541	
Computerkosten	28.383		29.000		29.919	
Kopieer- en stencilkosten	24.609		23.000		26.452	
Overige lasten	3.162		2.000		2.430	
		129.037		130.000		131.342
Overige						
Kantinekosten	4.049		4.000		3.868	
Cultuureducatie	13.263		13.500		12.591	
Schoolkrant	6.130		7.500		7.008	
Abonnementen	1.652		1.000		1.204	
Overige	89.955		85.500		67.746	
		115.049		111.500		92.418
Totaal		313.667		309.550		298.053

Specificatie honorarium						
Onderzoek jaarrekening	1.906		2.500		1.815	
Accountantslasten		1.906		2.500		1.815

Financiële baten en lasten						
Rentebaten		-		-		2.003
Rentelasten		377-		-		-
Totaal		377-		-		2.003

OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN

Verbonden partij, meerderderheidsdeelneming EUR Bedragen: x 1

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Eigen vermogen 31-12-2018	Resultaat jaar 2018	Omzet	Art. 2:403 BW ja/nee	Deelname-percentage	Consolidatie ja/nee
	niet van toepassing												

Verbonden partij, minderheidsdeelneming

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Deelname-percentage
1.	Berséba	Vereniging	Utrecht	nee	nee	nee		n.v.t.

Verbonden partij met belang in bevoegd gezag

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Deelname-percentage
	niet van toepassing							

WNT-verantwoording 2018 - Stichting tot het Verstrekken van Onderwijs op Gereformeerde Grondslag Uitgaande van de Gereformeerde Gemeente in Nederland

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting tot het Verstrekken van Onderwijs op Gereformeerde Grondslag Uitgaande van de Gereformeerde Gemeente in Nederland van toepassing zijnde regelgeving:

Deze klassenindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	2
Gemiddeld aantal studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten	1
Totaal aantal complexiteitspunten	4

Het bezoldigingsmaximum in 2018 voor Stichting tot het Verstrekken van Onderwijs op Gereformeerde Grondslag Uitgaande van de Gereformeerde Gemeente in Nederland is berekend conform de WNT klassenindeling. Op grond van de criteria valt deze rechtspersoon in klasse A, daarmee bedraagt het bezoldigingsmaximum € 111000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.
Het individuele WNT-maximum vooor de leden van het toezichthoudend orgaan bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Bedragen x € 1	**WJ Kole**
Functiegegevens	**Directeur**
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Dienstbetrekking (ja/nee)	ja
Bezoldiging	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	**€ 111.000**
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 78.773
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 12.470
Subtotaal	*€ 91.243*
-/- onverschuldigd betaald bedrag	€ 0
Totale bezoldiging	**€ 91.243**

Gegevens 2017

Functiegegevens	**Directeur**
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband 2017 (fte)	1,0
Bezoldiging	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum 2017	**€ 107.000**
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 77.865
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 12.169
Totaal bezoldiging 2017	**€ 90.034**

1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Naam topfunctionaris	Functie(s)
Middendorp, R. van	voorzitter bestuurders
Lindhoud, J.G.	bestuurder
Top, J.	bestuurder
Beek, M.A. van de	penningmeester bestuurders
Ottema, W.	secretaris bestuurders
Klaassen, G.	bestuurder
Verhoeve, M.	voorzitter toezichthouders (tot 1-7)
Beek, J. van	toezichthouder
Kieft, A.A. van de	toezichthouder
Pluimers, A.R.	toezichthouder
Dool, A. van den	toezichthouder (vanaf 1-7 voorzitter)
Woestijne, C. van de	toezichthouder
Eckeveld, M. van	toezichthouder
Bettink, H.	toezichthouder

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Voor de rechten van ouderschapsverlof is geen voorziening gevormd. De kosten bij eventuele opname zullen direct in de staat van baten en lasten worden verantwoord.

Met de medewerkers zijn geen geformaliseerde afspraken gemaakt inzake niet opgenomen duurzame inzetbaarheidsuren, zoals bedoeld in artikel 8 van de cao.

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring

DVE Audit B.V.
Traverse 3
3905 NL Veenendaal
T: 085-1305425
www.dveaudit.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van de Stichting tot het verstrekken van onderwijs op Gereformeerde Grondslag uitgaande van de Gereformeerde Gemeente in Nederland te Barneveld

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons Oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting tot het verstrekken van onderwijs op Gereformeerde Grondslag uitgaande van de Gereformeerde Gemeente in Nederland te Barneveld gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting tot het verstrekken van onderwijs op Gereformeerde Grondslag uitgaande van de Gereformeerde Gemeente in Nederland te Barneveld op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

- De balans per 31 december 2018;
- De staat van baten en lasten over 2018; en
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 vallen.

Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van de Stichting tot het verstrekken van onderwijs op Gereformeerde Grondslag uitgaande van de Gereformeerde Gemeente in Nederland te Barneveld zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (Vio) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA)

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Op de diensten van DVE Audit (kvk 70883092) zijn algemene voorwaarden van toepassing. Deze voorwaarden zijn bij ons kantoor op te vragen

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1(j) Uitvoeringsregeling WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j

Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2. bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het toezichthoudend bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.
Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het toezichthoudend bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's
    - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
    - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
    - het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële

verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor er gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten we onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Veenendaal

DVE Audit B.V.

Marco Peter Burger

Digitaal ondertekend door Marco Peter Burger
Datum: 2019.06.26 13:28:18 +02'00'

M.P. Burger RA CIA

BIJLAGEN

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018 VAN DE EBEN-HAËZERSCHOOL

	2018		*Begroting 2018*		*2017*	
Baten						
Rijksbijdragen	3.594.917		3.360.801		3.313.016	
Overige overheidsbijdragen en - subsidies	10.833		5.000		6.574	
Overige baten	12.838		11.333		14.618	
Totaal baten		3.618.588		3.377.134		3.334.208
Lasten						
Personeelslasten	3.138.949		2.879.704		2.879.633	
Afschrijvingen	64.572		73.793		63.631	
Huisvestingslasten	117.964		134.000		131.534	
Overige lasten	248.486		242.000		254.407	
Totaal lasten		3.569.971		3.329.497		3.329.206
Saldo baten en lasten		48.617		47.637		5.002
Financiële baten en lasten		377-		-		1.498
Netto resultaat		48.240		47.637		6.500

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018 VAN DE STICHTING

	2018		*Begroting 2018*		*2017*	
Baten						
Collecten kerken/donaties/giften	5.242		7.000		7.158	
Overige baten	1.301		-		-	
Totaal baten		6.543		7.000		7.158
Lasten						
Personele lasten	1.184		-		1.034	
Kosten begeleiding/ondersteuning	2.304		1.500		2.526	
Jubilea	-		250		-	
Acties	2		-		-	
Representatiekosten	45		350		280	
Leerlinggebonden activiteiten	1.000		-		-	
Lasten leerlingenvervoer	-		-		261	
Overige lasten	407		450		277	
Totaal lasten		4.942		2.550		4.379
Saldo baten en lasten		1.601		4.450		2.779
Netto resultaat		1.601		4.450		2.779

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018 VAN HET VERVOER

	2018		*Begroting 2018*		*2017*	
Baten						
Ouderbijdragen	23.888		20.000		18.032	
Collecten kerken/donaties/giften	41.237		39.000		45.570	
Vergoeding gemeente	30.600		35.000		32.979	
Overige stichtingsbaten	14.037		16.000		15.687	
Totaal baten		109.762		110.000		112.269
Lasten						
Personele lasten	17.356		-		18.405	
Afschrijvingen	20.311		21.000		20.311	
Kosten vrijwilligers/hulpkrachten	6.773		6.500		8.350	
Lasten leerlingenvervoer	53.466		-		30.917	
Overige lasten	-		58.500		-	
Totaal lasten		97.906		86.000		77.983
Saldo baten en lasten		11.857		24.000		34.286
Financiële baten en lasten		-		-		505
Netto resultaat		11.856		24.000		34.790

In de stichtingslasten zijn de 'afschrijvingen' meegenomen. Bij de toelichting op de staat van baten en lasten zijn deze kosten niet onder de stichtingslasten maar onder afschrijvingen gerubriceerd.

Hoofdstuk 10 TER AFSLUITING

Veel ontwikkelingen stonden in het afgelopen jaar in het teken van de organisatie van de school. Momenteel wordt er nog gewerkt aan een nieuw bestuursmodel.

Ook het vervoer en andere zaken vragen onze aandacht in beleid en uitvoering. Denk bijvoorbeeld aan het schoolplan, de schoolontwikkeling, kwaliteitszorg, interne en externe ontwikkelingen en het meerjarenbeleid.

Veel werk is er weer verricht. Door leerkrachten, directie, vrijwilligers, overig personeel, ouders, bestuur en wie dan ook betrokken is bij onze school. Hoe past het ons bovenal de Heere voor dit alles dankbaar te zijn. En daarna ook eenieder die daar zijn of haar schouders onder heeft gezet.

Het jaarverslag laat ook duidelijk zien dat er veel is gebeurd in 2018. Dan is het een groot voorrecht dat we nog steeds onze school mogen hebben, waarin dagelijks het Bijbelse onderwijs gegeven wordt. Maar waarbij tevens de leerlingen naar beste vermogen worden voorbereid op een toekomstige plaats in de maatschappij. Blij zijn we met de band tussen gezin, school en kerk. En dat we ook de voordelen met name ten aanzien van de kwaliteit van het onderwijs zien.

Wat betreft de onderwerpen die in het jaarverslag aan de orde zijn gekomen kunnen we dankbaar zijn dat de resultaten goed zijn, zowel wat betreft de onderwijsresultaten als de financiële resultaten. En dan is het belangrijk dat we daarmee ook inzicht geven in het feit dat we de van de overheid gekregen middelen op een goede en verantwoorde manier besteden.

Wat betreft onze identiteit mogen en kunnen we op dit gebied nog steeds onze grondslag vertalen richting onze leerlingen. Ook al hebben we zorgen over de maatschappelijke ontwikkelingen en daaraan gekoppelde politieke initiatieven rondom identiteit gerelateerde onderwerpen, toch is de vrijheid van onderwijs ons nog steeds gegeven. Mocht dit onderwijs dan nog geestelijke resultaten hebben.

We hebben ook in dit jaar gezien dat er zorgen waren in welke vorm dan ook bij ouders, personeelsleden en anderen. We denken in het bijzonder aan het smartelijke verlies bij de gezinnen Van Welij en Van Lagen. Wij wensen deze gezinnen sterkte en Gods onmisbare zegen toe.

Ook denken we daarbij aan verschillende leerkrachten die in rouw zijn gekomen. We hopen dat eenieder in zijn of haar zorgen zowel persoonlijk als in gezin en familie gesterkt mag worden.

Elke schooldag is er lesgegeven. Het belangrijkste blijft dat we identiteitsgebonden onderwijs blijven geven. Gods Woord mocht iedere schooldag weer opengaan. Ervaren wij het als bestuur, management, personeel, vrijwilligers, ouders en allen die bij de school betrokken zijn om ‘in voorspoed dankbaar’ te zijn? Het gebed om Gods zegen en ondersteuning is ook voor de toekomst onverminderd nodig. Tot eer van Hem en tot eeuwige zegen voor onze kinderen. Mocht de Heere uit genade deze zegen willen schenken en het onderwijs dat door de leerkrachten op de scholen gegeven wordt als een middel daartoe gebruiken.

R. van Middendorp
Bestuurder